

METODIKA KOORDINOVANÉHO PŘÍSTUPU K SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ 2021+

VERZE 2.0

Obsah

1 Úvod.....	4
1.1 Vazba KPSV 2021+ na strategické dokumenty na úrovni ČR.....	6
1.2 Činnosti a poslání ORBAS při koordinaci a implementaci KPSV 2021+.....	6
1.3 Struktura dokumentace KPSV 2021+.....	8
2 Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení: základní rámec	11
2.1 Cíle a principy KPSV 2021+.....	11
2.2 Hlavní aktéři KPSV 2021+ na centrální úrovni a jejich kompetence.....	13
2.3 Koordinace politik s územní dimenzí.....	16
2.4 Role a zapojení krajů	16
2.5 Zapojené subjekty na lokální úrovni	16
2.6 Index sociálního vyloučení	18
3 Podpora poskytovaná ORBAS	19
3.1 Typy podpory	19
3.2 Zaměření podpory.....	21
4 Podmínky spolupráce a podmínky přístupu k prostředkům SF EU	26
4.1 Podmínky přístupu k prostředkům fondů EU.....	26
4.2 Podmínky spolupráce obce s ORBAS.....	26
5 Finanční mechanismy napojené na KPSV 2021+	35
5.1 OPZ+ a KPSV 2021+	35
5.2 IROP 2021–2027 a KPSV 2021+.....	36
5.3 OP JAK a KPSV 2021+.....	36
5.4 Financování ORBAS pro fungování a naplňování KPSV 2021+	37
6 Intervenční schéma implementace Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+	38
6.1 Výběr obcí do spolupráce v rámci KPSV 2021+	42
6.2 Vstup obcí do spolupráce s ORBAS	44
6.3 Vstupní – situační analýza	45
6.4 Procesní analýza.....	46
6.5 Plán sociálního začleňování, jeho tvorba a implementace.....	47
6.6 Realizační plán, jeho tvorba a implementace.....	49
6.7 Vyhodnocování spolupráce a vyhodnocování a evaluace činnosti ORBAS .	50
6.8 Přejít mezi spoluprací v rámci KPSV 2021+ a mimo KPSV 2021+	53
6.9 Ukončení spolupráce	53
6.10 Specifika spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání	55
Seznam zkratk.....	56
Přehled hlavních změn komplexní 1. revize Metodiky KPSV 2021+ (květen 2025)	58

Memorandum o spolupráci..... 60

1 ÚVOD

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (dále jen KPSV 2021+) je nástroj vládní politiky určený k podpoře obcí a jejich klíčových partnerů¹ opírající se o mezipříjemní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či evropských fondů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. KPSV 2021+ slouží k podpoře snižování rozsahu, závažnosti a koncentrace sociálního vyloučení ve spolupracujících obcích.

KPSV 2021+ byl pro programové období 2021–2027 sjednán ČR a EU v Dohodě o partnerství na období 2021–2027 jakožto nástroj pro podporu plnění cílů regionální politiky EU v tomto období, zejména pak „posilovat aktivní začleňování, a podpořit tak rovné příležitosti, nediskriminaci a aktivní účast a zlepšit zaměstnatelnost, zejména v případě znevýhodněných skupin“².

Implementaci KPSV 2021+ je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor rozvoje bydlení a soudržnosti (dále jen „ORBAS“), ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Úřadem vlády ČR.

Metodika KPSV 2021+ je vytvořena za účelem definice aktérů a jejich rolí, principů, procesů a postupů, které vedou k implementaci KPSV 2021+ a tím i k naplňování jeho cílů. KPSV 2021+ navazuje na předchozí spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.

Metodika KPSV 2021+ je určena zástupcům subjektů odpovědným za implementaci KPSV 2021+ (MMR – ORBAS, ŘO IROP, MPSV – ŘO OPZ+, ŘO MŠMT) a podporovaným subjektům, tj. zástupcům obcí.

ORBAS přistupuje k implementaci KPSV 2021+ v souladu s usnesením vlády č. 580 ze dne 28.8.2024 k Návrhu institucionálního ukotvení Agentury pro sociální začleňování a jejího postavení vůči ministerstvům a jiným ústředním orgánům státní správy a územním samosprávným celkům. V rámci tohoto usnesení tvoří implementace KPSV 2021+ jednu ze základních činností Agentury (nyní ORBAS).

Na základě memoranda o spolupráci poskytuje ORBAS vybraným obcím a klíčovými partnerům zapojeným do komplexního řešení problematiky sociálního vyloučení expertní podporu:

1. při přípravě a implementaci opatření, nástrojů a postupů zvyšujících kompetence a schopnosti obcí a jejich partnerů snižovat rozsah a závažnost sociálního vyloučení
2. zahrnující též územní zacílení finančních mechanismů SF EU vázaných na KPSV 2021+ a podporu obcí a jejich partnerů při přístupu k těmto zdrojům.

¹ Pod označení klíčový partner nebo spolupracující partner, zejména řadíme: nestátní neziskové organizace (NNO) poskytující sociální služby a realizující aktivity a činnosti podporující začleňování sociálně vyloučených obyvatel a dále to mohou být sdružení obcí, tj. MAS, SMS apod., příspěvkové organizace obcí, spolky, úřady práce, příslušné kraje a další.

² Specifický cíl 2.1. Operačního programu Zaměstnanost plus, viz strana 46 Programového dokumentu, www.esfcr.cz

ORBAS zpracovává na základě vyhodnocení poznatků z územní praxe doporučení a podněty pro formulování vládních politik a legislativních opatření v oblasti problematiky sociálního vyloučení. Zároveň vládní politiky implementuje na lokální a regionální úrovni.

ORBAS spolupracuje při implementaci KPSV 2021+ také s vládní zmocněnkyní pro záležitosti romské menšiny, a to v institucionální i věcné rovině. V institucionální rovině je vládní zmocněnkyně zapojena do poradních a konzultačních orgánů, které jsou zaměřeny na implementaci KPSV 2021+, ve věcné rovině ORBAS s vládní zmocněnkyní spolupracuje především při řešení konfliktních situací v území a při posilování participace marginalizovaných skupin, vč. Romů, na politikách SZ.

1.1 VAZBA KPSV 2021+ NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY NA ÚROVNI ČR

Realizace KPSV 2021+ podporuje naplňování následujících strategických dokumentů:

- Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030³;
- Strategický rámec Česká republika 2030 a Implementační plán ke Strategickému rámci Česká republika 2030⁴;
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+;
- Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 (zejm. specifické cíle priority „Vzdělaná a sociálně soudržná společnost“);
- Dohoda o partnerství 2021–2027;
- Národní strategické dokumenty relevantní pro oblast sociálního vyloučení, resp. sociálního začleňování:
 - o Strategie sociálního začleňování ČR 2021–2030⁵;
 - o Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+⁶;
 - o Strategie rovnosti, participace a integrace Romů ČR 2021–2030 a na ní navazující strategické a koncepční dokumenty.

KPSV 2021+ je realizován zejména prostřednictvím operačních programů:

- Operační program Zaměstnanost plus 2021–2027 (dále jen OPZ+),
- Operační program Jan Amos Komenský 2021–2027 (dále jen OP JAK) a
- Integrovaný regionální operační program pro období 2021–2027 (dále jen IROP 2021–2027).

K implementaci KPSV 2021+ přispívají dále:

- Národní plán obnovy (dále jen NPO),
- Operační program Spravedlivá transformace (dále jen OP ST).

Do implementace KPSV 2021+ mohou být zapojeny i další nástroje regionální politiky EU či ČR.

1.2 ČINNOSTI A POSLÁNÍ ORBAS PŘI KOORDINACI A IMPLEMENTACI KPSV 2021+

³ zejm. cíle 1, 4.2, 4 a, 8.5, 8.6, 8.8, 8.b, 10.1, 10.2, 11.1, 11.3, 11 b, 16

⁴ zejm. cíl 3.1 a dále 2.4, 2.5, 3.2, 3.4, 4.1, 16.4, 23.2, 17.4, 27.1

⁵ vč. cílů souvisejících se zajištěním koncepčního přístupu k sociálnímu vyloučení, které jsou relevantní pro celostátní úroveň realizace KPSV 2021+

⁶ zejm. cíle 1.3, 2.3, 3.3, 5.3, 6.5, realizace příslušných typových opatření

1.2.1 Činnosti ORBAS

Činnosti ORBAS jsou stanoveny na základě usnesení vlády č. 580 ze dne 28. 8. 2024 k Návrhu institucionálního ukotvení Agentury pro sociální začleňování a jejího postavení vůči ministerstvům a jiným ústředním orgánům státní správy a územním samosprávným celkům. Tímto usnesením vláda vzala návrh na vědomí a schválila další působení ORBAS v koordinační roli a poskytování metodické podpory územním samosprávným celkům v rámci resortu MMR při řešení problematiky sociálního vyloučení a sociálně vyloučených lokalit.

Usnesení vlády č. 580 ze dne 28.8.2024 definovalo činnosti ORBAS. Ty se člení na

- základní a
- specifické.

Příčemž implementace KPSV 2021+ náleží mezi činnosti **základní**, které zahrnují:

- analytickou činnost v oblasti sociálního vyloučení,
- sledování a identifikace bariér a limitů implementace politik sociálního začleňování v území,
- podpora implementace finančních mechanismů vázaných na KPSV 2021+,
- podpora tvorby, implementace a vyhodnocování politik SZ na lokální úrovni (ve vazbě na KPSV 2021+),
- podpora tvorby, implementace a vyhodnocení jednotlivých nástrojů, postupů a procesů sociálního začleňování na lokální úrovni (ve vazbě na KPSV 2021+).

Specifické činnosti ORBAS zahrnují především pilotní tvorbu a ověřování inovativních nástrojů, procesů a postupů sociálního začleňování realizovaných v rámci specifických, zpravidla časově omezených, podmínek se zapojením dostupných finančních zdrojů.

Tyto činnosti vyvíjejí nové a/nebo inovované nástroje zejména v oblasti bydlení, vzdělávání, komunitní práce či občanského soužití.

V oblasti bydlení je činnost zaměřena na vývoj a pilotní implementaci postupů odstraňování residenční segregace území s převahou obyvatel ze sociálně vyloučených skupin.

V oblasti vzdělávání je činnost zaměřena na vývoj a pilotní implementaci postupů odstraňování segregačních postupů v oblasti přístupu ke vzdělávání u marginalizovaných skupin, zejména Romů, vedoucích až k desegregaci vzdělávací soustavy ve spolupracující obci.

V oblasti komunitní práce je činnost zaměřena též na vývoj a pilotní implementaci postupů realizace a systematické podpory komunitní práce na území vybraných obcí vedoucích ke zmocnění a osamostatnění lokálních iniciativ sociálně vyloučených skupin obyvatel.

V oblasti systematické komunikace, prevence a řešení konfliktních situací je činnost zaměřena na vývoj a implementaci nástrojů preventivní i akutní komunikace a zapojování dotčených skupin obyvatel do předcházení i řešení konfliktů v území⁷.

1.2.2 Poslání ORBAS

⁷ A to zejména v úzké koordinaci s vládní zmocněnkyní pro záležitosti romské menšiny, krajskými romskými koordinátory a dalšími partnery.

Agentuře byl stanoven úkol poskytovat metodickou podporu a odbornou pomoc obcím a jejich partnerům při tvorbě a realizaci opatření, nástrojů, procesů a postupů zaváděných v rámci implementace místní politiky SZ.

ORBAS se zaměřuje především na podporu a zvyšování kompetencí obcí, a to v souladu se zněním ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů za účelem zlepšení postavení a situace sociálně vyloučených a ohrožených osob žijících na území obce.

Dle uvedených ustanovení je tak odborná a metodická podpora ORBAS zaměřena na posilování a rozvoj podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů, a to ve vybraných oblastech:

- bydlení,
- ochrana a rozvoj zdraví,
- potřeba informací, výchovy a vzdělávání a
- ochrana veřejného pořádku.

Ve smyslu zákona č. 2/1964 Sb., kompetenční zákon⁸, ve znění pozdějších předpisů, ORBAS v rámci MMR vykonává tyto kompetence ústředního orgánu státní správy:

- koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje.
- zabezpečuje informační a metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením.

Činnosti ORBAS jsou zaměřeny na vyrovnávání nerovných příležitostí sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob, marginalizovaných a diskriminovaných skupin obyvatel, jako jsou mj. Romové. ORBAS svou pozornost zaměřuje na území s vyšší koncentrací těchto lidí se zvláštním důrazem na sociálně vyloučené lokality. ORBAS svou činností přispívá k místní i systémové desegregaci a odstraňování institucionální diskriminace.

1.3 STRUKTURA DOKUMENTACE KPSV 2021+

Základním dokumentem upravujícím spolupráci v rámci KPSV 2021+ Ministerstva pro místní rozvoj s dalšími relevantními partnery a institucemi je Metodika Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení (dále jen „Metodika KPSV 2021+“).

Metodika KPSV 2021+ byla konzultována s relevantními subjekty na národní úrovni, především s Národním orgánem pro koordinaci (NOK) a Řídicími orgány operačních programů Zaměstnanost plus (OPZ+), Jan Amos Komenský (OP JAK), Integrovaný regionální operační program pro období 2021–2027 (IROP) a s Monitorovacím výborem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny pro činnost Agentury pro sociální začleňování (dále jen „MVA“).

⁸ Kompetenční zákon je zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, kterým se určují jednotlivé ústřední orgány a upravuje jejich působnost.

Metodika byla předložena Vládě ČR ke schválení, která ji schválila usnesením č. 322 ze dne 29. 3. 2021.

Revize Metodiky jsou návazně prováděny Ministerstvem pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Metodika KPSV 2021+ představuje rámcový dokument a jsou na ni vázány vnitřní předpisy ORBAS – společné akty řízení.

Metodika KPSV 2021+ obsahuje principy a popis základního procesního rámce implementace KPSV 2021+ zahrnující:

- obecné cíle, poslání a aktéry KPSV 2021+,
- spolupráci mezi ORBAS, dotčenými ústředními orgány veřejné správy, obcemi a dalšími spolupracujícími subjekty – klíčovými partnery zapojenými do komplexního řešení problematiky sociálního vyloučení,
- definici druhů podpory poskytované ORBAS spolupracujícím obcím a podmínky spolupráce ORBAS s obcemi
- základní podpůrné mechanismy zahrnuté do KPSV, které slouží pro podporu implementace místních politik sociálního začleňování v území s podporou finančních prostředků z fondů EU a dalších zdrojů (dle podmínek výzev z těchto prostředků). intervenční rámec KPSV 2021+ spolupráce s obcemi
- - a. definuje výběr obcí do spolupráce i jejího ukončení,
 - b. popisuje základní postupy sjednávání spolupráce a vyhodnocování její účelnosti,
 - c. popisuje základní plánovací, implementační a vyhodnocovací postupy.

1.3.1 Společné akty řízení (SAŘ) KPSV 2021+

Společné akty řízení (SAŘ) slouží pro implementaci Metodiky KPSV 2021+. Rozpracovávají jednotlivé postupy a procesy definované v Metodice KPSV 2021+ a nastavují přesné postupy realizované v rámci KPSV 2021+.

Ke zpracování a vydání SAŘ je oprávněn ředitel ORBAS. V Metodice KPSV 2021+ je vždy stanoveno, který proces, postup (fáze spolupráce apod.) je realizován podle SAŘ.

Pokud se daný SAŘ dotýká spolupracujících obcí, jsou s jejím zněním a případnými změnami seznamovány. S vydanými i aktualizovanými SAŘ je seznamován tzv. Projektový výbor, zřízený na základě ustanovení výzvy č. 4 OPZ+.

SAŘ jsou závazné pro všechny pracovníky ORBAS a, pokud je to ustanoveno, také pro spolupracující obce, kterým jsou aktuální verze dotčených SAŘ k dispozici.

1.3.2 Revize Metodiky

Metodika odráží specifické potřeby obcí při spolupráci s ORBAS. Metodika prošla od původní Metodiky koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám řadou inovací, i nadále je ovšem nezbytné počítat s tím, že text Metodiky bude opakovaně v případě potřeby nutné revidovat.

Revize Metodiky bude provedena ORBAS v těchto fázích:

- realizace připomínkového řízení – k uplatnění připomínek budou osloveny min. resorty MMR, MPSV a MŠMT,
- vypořádání připomínek
- projednání s MVA,
- schválení na úrovni vedení MMR (vydání rozhodnutí ministra).

Změna Metodiky je vydána ve formě revize (příp. je označena jako dodatek). V případě změn většího rozsahu může mít revidovaný dokument podobu vydání nové Metodiky KPSV 2021+.

2 KOORDINOVANÝ PŘÍSTUP K SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ: ZÁKLADNÍ RÁMEC

2.1 CÍLE A PRINCIPY KPSV 2021+

Hlavním cílem KPSV 2021+ je zvyšovat úroveň řízení, koordinace a poskytování podpory sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením na úrovni obcí, dlouhodobou a cílevědomou realizací komplexních opatření směřujících ke zvyšování kvality veřejné správy a veřejných služeb v oblasti sociálního začleňování, a to především v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami.

Smyslem implementace KPSV 2021+ je zvýšení kvality života osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách a eliminace či snižování rozsahu sociálně vyloučených lokalit.

Pro zmírňování dopadů sociálního vyloučení je využito nástrojů, postupů a systémů přispívajících k sociálnímu začleňování osob, posilování principů občanské participace a zmocňování obyvatel ohrožených sociálním vyloučením.

Cíle spolupráce v rámci KPSV 2021+

cíl	způsob ověření
zvýšení kompetence obce samostatně zavádět, udržovat a vyhodnocovat nástroje, postupy a procesy sociálního začleňování	kvalitativní změna v rámci Kritérií sociálního začleňování (počáteční stav zjištěn procesní analýzou, cílový stav vyhodnocením realizačního plánu)
zvýšení počtu implementovaných integračních opatření ve spolupracujících obcích v souladu s přijatou strategií	kvantitativní změna v rámci Monitoringu PSZ (vyhodnocuje se každoroční přírůstek plněných opatření PSZ)
zvýšení participace osob SV a ohrožených SV při tvorbě a implementaci místních politik SZ	počet participativních aktivit a platform ve spolupracujících obcích, počet zapojených osob z řad obyvatel obcí
zvýšení počtu obcí, které preventivně působí při snižování rizik prohlubování sociálního vyloučení svých obyvatel	kvalitativní změna v rámci Kritérií sociálního začleňování (počáteční stav zjištěn procesní analýzou, cílový stav vyhodnocením realizačního plánu)

Očekávané dopady implementace KPSV 2021+

dopad	způsob ověření
zvýšení počtu SV osob a osob ohrožených SV, u kterých došlo k pozitivní změně v jejich životní situaci	kvantitativní změna v rámci Monitoringu PSZ (vyhodnocuje se každoroční přírůstek sledovaných indikátorů realizovaných opatření)
zvýšení počtu osob ze SV prostředí, které se aktivně podílejí na rozvoji lokality, ve které žijí	počet participativních aktivit a platform ve spolupracujících obcích, počet zapojených osob z řad obyvatel obcí

snížení výše míry sociálního vyloučení vyjádřené Indexem sociálního vyloučení u obcí zapojených do KPSV 2021+	rozdíl hodnot Indexu SV za stanovené období ⁹
---	--

Očekávané dopady implementace KPSV 2021+ budou sledovány prostřednictvím nástrojů Monitoring PSZ (viz kapitola 6.7.2), dále bude sledován vývoj hodnot Indexu SV (viz kapitola 2.6).

2.1.1 Principy uplatňované v rámci KPSV 2021+

Základem spolupráce obcí (jejich partnerů) a ORBAS je naplňování cílů vládou schválených politik pomocí ověřených nástrojů a za předpokladu otevřené komunikace a respektování zásad stanovených v Metodice KPSV 2021+ a v Memorandu o spolupráci.

Součinnost obcí je klíčová i v rámci sdílení dat a informací. Pro úspěšnou implementaci opatření je zapotřebí zodpovědný a aktivní přístup obcí, aby nebyly porušovány, popírány či devalvovány základní principy spolupráce.

Mezi základní principy náleží:

1) **Občanská participace a zmocňování obyvatel**

Zapojování místních kapacit, provázanost jejich činností a sdílení odpovědností za implementaci stanovených opatření. Zároveň dochází k zmocňování obyvatel v aktivním řešení témat sociálního začleňování využíváním nástrojů jako komunitní práce, participace, síťování a dalších.

2) **Realizace systémových změn ve způsobu tvorby, řízení a implementace politik SZ v obci** v rámci spolupráce musí docházet ke kvalitativní změně ve způsobech tvorby, řízení a implementace politik SZ v obci, tj. ve způsobech práce pracovníků a orgánů obce, koordinaci činnosti, která je založena na pravidelném zjišťování potřeb a kapacit zdrojů a vyhodnocování účinnosti dosavadních postupů, nástrojů, procesů a opatření a zahrnuta je eliminace rizik institucionální diskriminace

3) **Podpora území s vyšším rozsahem sociálního vyloučení**

Aktivity ORBAS jsou z důvodu efektivního využití zdrojů koncentrovány zejména v územích s vyšším rozsahem sociálního vyloučení, tj. v územích s vyšší potřebností pomoci (hodnotou indexu SV 8 a vyšší).

4) **Zvyšování kompetencí obcí pro řízení a implementaci politik SZ**

Zavádění, zlepšování řízení, koordinace a vyhodnocování nástrojů, procesů, postupů a opatření sociálního začleňování.

5) **Flexibilita podpory a dostatečná reflexe různorodých potřeb územních samospráv**

Režim podpory reflektuje individuální situaci v oblasti sociálního vyloučení v daném území a z tohoto vyplývající potřeby územních samospráv a klíčových partnerů podílejících se na řešení problematiky sociálního vyloučení. Podpora reaguje na potřeby cílových skupin v závislosti na změnách v místě a čase a tomuto jsou přizpůsobeny formy spolupráce.

⁹ ORBAS nemá přímý ani výlučný vliv na vývoj hodnoty Indexu SV. Jeho vývoj daleko více v realitě ovlivňuje celkový makroekonomický vývoj či parametrické změny systému sociálních politik na celostátní úrovni. Sledování vývoje Indexu SV tak může vždy sloužit pouze jako kontextový ukazatel.

6) Absorpční kapacita obcí a účelnost alokace zdrojů KPSV 2021+

Poskytovaná podpora umožňuje udržovat absorpční kapacitu a zvyšovat účelnost alokovaných prostředků pro rozvoj zapojených obcí pro programovací období EU 2021–2027 tak, aby mohly společně se svými partnery realizovat projektové záměry podporující sociální začleňování.

7) Úroveň napětí ve společnosti a diskriminace ohrožených skupin

Snižování negativního přístupu většinové společnosti k sociálně vyloučeným osobám, zmírňování rasistických postojů, zejména anticikanismu apod., formou podpory opatření zaměřených na snižování napětí ve společnosti pomáhá vytvořit prostředí pro implementaci integračních a inkluzivních opatření.

8) Účelnost podpory a udržitelnost výsledků spolupráce

Problematika sociálního vyloučení tvoří kontinuální a neustále se vyvíjející a proměnlivou agendu¹⁰. Smyslem spolupráce s ORBAS je posílit samostatnost obce při řešení problémů spojených se SV jejich obyvatel. Poskytovaná podpora tak směřuje k přebírání kompetencí a činností pracovníky a orgány obce. Spolupráce s obcí je založena na konkrétní definici oblastí, předmětu a výstupů spolupráce a pravidelném vyhodnocování účelnosti spolupráce.

2.2 HLAVNÍ AKTÉŘI KPSV 2021+ NA CENTRÁLNÍ ÚROVNI A JEJICH KOMPETENCE

2.2.1 Orgány přímo zapojené do řízení a implementace KPSV 2021+

KPSV 2021+ je primárně realizován ORBAS ve spolupráci s Řídicími orgány příslušných operačních programů. Pro jeho realizaci je nezbytná součinnost vybraných ústředních orgánů státní správy, ostatních orgánů státní správy a územních samospráv. KPSV 2021+ vychází z dosavadní spolupráce mezi ORBAS a ústředními orgány státní správy pověřenými řízením operačních programů – MPSV (OPZ+), MMR (IROP), MŠMT (OP JAK).

V rámci podpůrné činnosti ORBAS v lokalitách včetně implementace KPSV 2021+ dochází k podpoře a koordinaci implementace dílčích politik ČR, jež je možné zahrnout do komplexu nástrojů sociálního začleňování, jejichž tvorba, metodické vedení, financování i usměrňování je svěřeno do kompetence jednotlivých resortů (dle zákona č. 2/1964, kompetenční zákon, ve znění pozdějších předpisů), přičemž Metodika zahrnuje pouze subjekty, které vstupují či mohou vstoupit do implementace KPSV 2021+ a hrají klíčovou úlohu při stanovení pravidel a řízení agend a postupů vytvářejících rámec implementace politik SZ na místní úrovni.

MPSV ČR je řídicím orgánem pro OPZ+. Vyhláší v rámci Specifického cíle 2.1: h) posilovat aktivní začleňování, a podpořit tak rovné příležitosti, nediskriminaci a aktivní účast a zlepšit zaměstnatelnost, zejména v případě znevýhodněných skupin *Priority 2* výzvy pro realizaci projektů naplánovaných ve strategických dokumentech zpracovaných nebo aktualizovaných v součinnosti ORBAS a samospráv.

MPSV zřizuje Úřad práce ČR (ÚP ČR) a je jeho nadřízeným správním úřadem.

¹⁰ Délku období intervence prostřednictvím spolupráce ORBAS a obce proto nelze stanovit universálně, odvíjí se od naplňování účelu spolupráce, což ORBAS pravidelně ověřuje.

S MPSV je spolupráce rozvinuta zejména v těchto oblastech:

- Pilotáž Integrovaných pracovních míst jako nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti v šesti lokalitách (územích působnosti Kontaktních míst ÚP ČR), ve kterých působí ORBAS. Pracovníci ORBAS vytváří podmínky pro spolupráci s partnery (poskytovateli služeb, zaměstnavateli, a dalšími partnery) a zpracovávají k této územní spolupráci metodické doporučení.
- Motivace a podpora obcím a dalším územním partnerům při zpracování projektů na rozvoj infrastruktury pro sociální služby prevence v rámci implementace Národního plánu obnovy. Aktuálně probíhají společné konzultace pro žadatele, jejichž výsledkem budou zpracované a podpořené projekty výstavby a rekonstrukce objektů poskytovatelů sociálních služeb.
- Spolupráce s ŘO OP Zaměstnanost plus při vyhodnocování účinnosti výzvy č. 18 v obcích. Je zpracována metodika monitoringu a zahájeny evaluační práce v území. Výsledky budou k dispozici ŘO pro vyhodnocení implementace programu a současně přípravu navazujících výzev programu.
- Spolupráce při metodické podpoře poskytovatelům komunitní práce v území, kteří ji poskytují na základě implementace projektu z OP Zaměstnanost plus výzvy č. 44.
- Spolupráce s GŘ ÚP při přípravě pilotáže obecních sociálních podniků jako nástroje podpory zaměstnanosti v obcích v návaznosti na přípravu zákona o sociálním podnikání.
- Konzultace v oblasti redesignu revize nepojistných sociálních dávek.¹¹

MŠMT ČR je řídicím orgánem OP JAK. ORBAS v OP JAK podporuje MAP, které se přihlásily ke spolupráci s ORBAS. Tyto MAP realizují projekty v rámci výzvy 02_23_017 Akční plánování v území – MAP. Realizace projektů je umožněna do 31. 12. 2025. OP JAK plánuje vyhlášení navazující výzvy Akční plánování v území – MAP II v roce 2025 s možností realizace projektů do 31. 8. 2025. ORBAS realizuje projekt podpory MAP¹² v synergické výzvě č. 02_23_018 Akční plánování v území – IDZ do 31. 8. 2028. Projekt ORBAS i spolupracující projekty MAP jsou realizovány v rámci Priority 2, specifického cíle 2.4.

MŠMT řídí **Národní pedagogický institut ČR (NPI ČR)**, který zajišťuje přenos vzdělávacích inovací z centrální koncepční úrovně do školské praxe v regionech.

Ve spolupráci s MŠMT a NPI ČR se ORBAS zaměřuje na posilování desegregačních aktivit při zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání dětí a žáků.¹³

MMR ČR je řídicím orgánem pro IROP 2021–2027. Vyhlašuje pro příslušné specifické cíle dané priority OP výzvy na realizaci projektů naplánovaných ve strategických dokumentech zpracovaných nebo aktualizovaných v součinnosti ORBAS a obcí. Realizace podpory v území v rámci KPSV 2021+ a souvisejících činností je zajišťována mj. také implementací Strategie regionálního rozvoje 2021+.

¹¹ Viz Návrh institucionálního ukotvení Agentury pro sociální začleňování a jejího postavení vůči ministerstvům a jiným ústředním orgánům státní správy a územním samosprávným celkům, str. 19, dokument schválený usnesením vlády ze dne 28.8.2024 č. 580.

¹² V rámci projektu je podpořena také realizace desegregačních aktivit ve vzdělávání ve vybraných obcích napříč ČR.

¹³ Dle dokumentu Návrh institucionálního ukotvení Agentury pro sociální začleňování a jejího postavení vůči ministerstvům a jiným ústředním orgánům státní správy a územním samosprávným celkům schváleného usnesením vlády č. 580 ze dne 28.8.2024, str. 19.

Ve spolupráci s útvary MMR je koordinována podpora dostupnosti bydlení pro sociálně vyloučené a ohrožené osoby a uplatňování sociálního pilíře v rámci regionální politiky.

2.2.2 Další resorty zapojené do implementace KPSV 2021+

Úřad vlády ČR především prostřednictvím zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny a zmocněnkyně pro lidská práva spolupracuje při podpoře, realizaci a vyhodnocování místních intervencí proti diskriminaci a sociálnímu vyloučení a také při koordinaci a komunikaci konfliktních situací v regionech.

Dále zajišťuje činnost poradních orgánů vlády včetně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (RVZRM), jejímž pracovním orgánem je též Monitorovací výbor RVZRM pro činnost ORBAS (MVA).

MVA je orgánem, který sleduje a posuzuje podobu a změny metodického prostředí realizace KPSV 2021+ (Metodika KPSV 2021+). MVA projednává revize Metodiky KPSV 2021+. MVA dále sleduje a vyhodnocuje vývoj implementace politiky KPSV 2021+ včetně předkládání doporučení pro spolupráci s obcemi v rámci procesu přijímání obcí do spolupráce. MVA může předkládat HK MMR návrhy k ukončení nebo změně formy spolupráce s obcemi.

S **Ministerstvem zdravotnictví (MZČR)** spolupracuje ORBAS při implementaci opatření v oblasti zvyšování zdravotní gramotnosti, potlačování diskriminace, pilotních projektech typu zdravotní mediátor.

S **Ministerstvem vnitra (MVČR)** spolupracuje ORBAS při testování politik a projektů prevence kriminality a vyhodnocování jejich potřeby a účelnosti.¹⁴

¹⁴ Dle dokumentu Návrh institucionálního ukotvení Agentury pro sociální začleňování a jejího postavení vůči ministerstvům a jiným ústředním orgánům státní správy a územním samosprávným celkům schváleného usnesením vlády č. 580 ze dne 28.8.2024, str. 43.

2.3 KOORDINACE POLITIK S ÚZEMNÍ DIMENZÍ

V realizaci podpory je zohledňován také koncept územní dimenze a územně specifického přístupu, důraz je kladen na koordinaci a komplementaritu intervencí v rámci KPSV 2021+ s opatřeními uskutečňovanými v rámci ostatních intervencí realizovaných v daném území.

Mezi integrované nástroje v území patří zejména ITI (Integrované teritoriální investice) a CLLD (Komunitně vedený místní rozvoj). Naproti tomu ORBAS nedisponuje integrovaným nástrojem v územní dimenzi programů, ale národním přístupem pro koordinaci aktivit vedoucích k sociálnímu začleňování s lokální podporou v území.

ORBAS spolupracuje a podporuje synergii v rámci realizace územních politik prostřednictvím zapojení v Regionálních stálých konferencích (RSK). ORBAS podporuje vzájemnou informovanost a koordinaci implementace těchto politik. Spolupráce ORBAS s ITI je ošetřena Jednotným národním rámcem pravidel a postupů v rámci EU fondů pro programové období 2021–2027 (JNR), který vydal Národní orgán pro koordinaci.

ORBAS spolupracuje také s MAS či obcemi zapojenými do MAS. V rámci spolupráce s ŘO OP i MAS dochází ke koordinaci přístupů k financování prostřednictvím mechanismů napojených na KPSV 2021+ a mechanismů napojených na CLLD v rámci spolupracujících MAS tak, aby nedocházelo k duplicitním aktivitám, ale naopak se dosahovalo synergického účinku.

2.4 ROLE A ZAPOJENÍ KRAJŮ

Významnými aktéry územních politik jsou také kraje (vyšší územně samosprávné celky). Kraje jsou významným regionálním nositelem politik SZ podporujících sociální začleňování na svém území. Spolupráce s kraji je významná v případě podpory synergie aktivit krajů a obcí zapojených do KPSV 2021+ zejména v případě území s vyšší koncentrací sociálního vyloučení.

V rámci spolupráce s kraji lze za klíčové považovat posilování vzájemné informovanosti, synergií realizovaných politik obcí a kraje a konzultace rozvojových záměrů obcí v oblastech spadajících do kompetencí krajů (např. rozvoj sociálních služeb).

Kraje nejsou přímo zapojeny do implementace KPSV 2021+, specificky však krajsí romští koordinátoři¹⁵, kteří působí na krajských úřadech, vydávají na základě požadavku MVA stanovisko k přihlášce obce spolupráci s ORBAS, ve kterém se vyjadřují k obsahu přihlášky a vydávají doporučení pro spolupráci žadající obce a ORBAS. Krajsí romští koordinátoři jsou systematicky přizýváni ke spolupráci v lokálních partnerstvích a spolupracují s pracovníky ORBAS při koordinaci, řešení a/nebo komunikaci konfliktních situací v území.

2.5 ZAPOJENÉ SUBJEKTY NA LOKÁLNÍ ÚROVNI

Opatření k dosažení změny v území jsou realizována obcemi. V rámci této činnosti jsou do realizace opatření včetně projektů financovaných prostřednictvím finančních prostředků OP

¹⁵ Případně jiná pověřená osoba příslušného krajského úřadu

zapojených do KPSV 2021+ zapojeny i další subjekty (NNO, organizace zřizované samosprávami apod.) a obyvatelé žijící v těchto obcích.

ORBAS cílí spolupráci a poskytování přímé podpory především na tyto hlavní aktéry:

1. Územní celky

Základní územní samosprávné celky, svazky a sdružení obcí a MAS, jsou klíčovými partnery a zároveň nositeli vstupů a výstupů spolupráce. Zejména obce mají klíčovou roli ve spolupráci s dalšími aktéry při řešení problémů sociálního vyloučení. Již nyní zastávají koordinační, kontrolní i podpůrnou roli v mnoha důležitých oblastech.

a. Obce

V oblasti sociálního začleňování v režimu KPSV 2021+ je spolupracujícím partnerem obec dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, která dosahuje v indexu SV ve stanovené hodnotě (v době vydání Metodiky činí stanovenou hranici hodnota 8 a vyšší)¹⁶

b. MAS, sdružení obcí, mikroregiony

V oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání může být spolupracujícím subjektem nositel MAP (tedy obec nebo MAS).

2. Místní síť institucí a organizací – aktéři z oblastí sociálního začleňování (poskytovatelé sociálních služeb, aktéři v oblasti zaměstnanosti apod.)

Aktéři z oblastí sociálního začleňování jsou významnými a stabilními členy lokálních partnerství.

a. Nestátní instituce

Jde zpravidla o poskytovatele služeb sociální prevence, jejichž cílovými skupinami jsou sociálně vyloučené osoby, etnické menšiny, osoby či rodiny v krizi, uživatelé návykových látek, ohrožené děti a mladiství, osoby bez přístřeší, osoby ohrožené ztrátou bydlení, osoby v dluhové krizi apod.

b. Veřejné instituce

Mohou jimi být dále školy a školská zařízení, úřady práce, zástupci policejních složek, zástupci centrálních či krajských orgánů (např. osoby odpovědné za střednědobé plánování sociálních služeb či financování sociálních služeb na příslušném krajském úřadě) a dalších subjektů.

3. Obyvatelé měst a obcí, včetně osob sociálně vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením

Zajištění participace veřejnosti na tvorbě a implementaci obecních politik prostřednictvím vhodných nástrojů, úrovně a rozsahu zapojení, např. s využitím tzv. participačního žebříku, je jedním z principů spolupráce a umožňuje obcím nacházet nejvhodnější řešení. Zvláštní pozornost je věnována zapojení a „zmocňování“ osob z marginalizovaných skupin obyvatel, především Romů.

¹⁶ Buď v průměru posledních 3 let nebo v posledním sledovaném roce, přičemž zde došlo k rapidnímu meziročnímu nárůstu, a to o 3 a více bodů (přičemž v posledním sledovaném roce však musí hodnota ISV překročit hodnotu 8). MMR, MPSV a MŠMT si vyhražují právo stanovení hodnoty indexu SV pro výběr spolupracujících obcí v jiné výši, zvláště pokud dojde k parametrickým změnám příslušných předpisů a/nebo k zásadním změnám socioekonomického vývoje ČR.

2.6 INDEX SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ

Základním nástrojem sledování vývoje sociálního vyloučení v ČR je index sociálního vyloučení, který je tvořen 5 komponentami (počet exekucí, míra dlouhodobé nezaměstnanosti, předčasné odchody ze vzdělávání, příjemci příspěvku na bydlení a živobytí).

Index SV je každoročně aktualizován. Podle jednotné metodiky jsou sledovány údaje v časové řadě od roku 2018.

Na základě indexu SV je indikována zvýšená potřeba podpory řešení sociálního vyloučení v obci. Hodnota indexu SV je základním určujícím parametrem územního zaměření podpory poskytované prostřednictvím KPSV 2021+.

KPSV 2021+ je primárně určen pro obce s indexem SV dosahujícím stanovenou hodnotu indexu SV¹⁷ (v současné době 8 a vyšší, není-li uvedeno jinak), přičemž je možné pracovat s víceletými průměry případně významnou meziroční změnou indexu.

¹⁷ MMR, MPSV a MŠMT si vyhrazují právo stanovení hodnoty indexu SV pro výběr spolupracujících obcí v jiné výši, zvláště pokud dojde k parametrickým změnám příslušných předpisů a/nebo k zásadním změnám socioekonomického vývoje ČR.

3 PODPORA POSKYTOVANÁ ORBAS

V rámci KPSV 2021+ dochází k podpoře obcí při strategickém plánování a řízení v oblasti sociálního začleňování, přičemž v průběhu spolupráce zajišťuje ORBAS pro obce, na základě jejich individuálních potřeb, realizaci expertních činností.

ORBAS poskytuje obcím intenzivní podporu v rámci KPSV 2021+ a podporu v režimu tzv. poradenství.

Expertní činnosti poskytované zahrnují:

- Analytické a výzkumné činnosti
- Odborná a metodická podpora v tematických oblastech SZ
- Podpora participace

3.1 TYPY PODPORY

3.1.1 Podpora v rámci KPSV 2021+

Účelem podpory je dosažení kvalitativního i kvantitativního posunu obce při tvorbě, řízení, implementaci a vyhodnocování politik SZ. Podpora v rámci KPSV 2021+ je přizpůsobena podmínkám, potřebám a prioritám partnerské obce.

Součástí podpory při naplňování strategií (plánů) sociálního začleňování je koordinované využívání finančních prostředků v rámci fondů ESIF.

Základním prostředkem pro nastavení implementace KPSV 2021+ v obcích jsou:

- **Plán sociálního začleňování**, který zahrnuje zejména analytickou, strategickou a implementační část, příp. prostřednictvím prováděcího dokumentu podporuje implementaci obcí přijaté strategie. Zpracování a schválení PSZ obce je podmínkou pro přístup k čerpání finančních prostředků a také závazkem pro implementaci navrhovaných opatření.
- **Realizační plán**, který zahrnuje systémová opatření (nástroje, procesy a postupy) podporující začleňování ohrožených osob, jež jsou za aktivní činnosti obce zaváděna do praxe jejich pracovníků, představitelů a orgánů, za odborné a metodické podpory ORBAS.

V oblasti vzdělávání jsou výstupem spolupráce návrhy rozvojových opatření v oblasti podpory rovných příležitostí ve vzdělávání, které vytvářejí pracovníci ORBAS a jsou projednávány v rámci struktur MAP.

ORBAS spolupracuje s obcemi na základě Memoranda o spolupráci, přičemž průběh a výsledky spolupráce jsou pravidelně vyhodnocovány.

Na základě vyhodnocení potřebnosti, potenciálu a plnění podmínek spolupráce může spolupráce s obcí pokračovat. Vyhodnocování probíhá pravidelně (zpravidla s roční periodicitou).

3.1.2 Poradenství

Poradenství je forma podpory poskytovaná ORBAS obcím, v souladu s Metodikou KPSV+. Poradenství je určeno obcím s indexem SV 8 a vyšším, které nejsou podporovány v režimu KPSV+. Tato podpora je poskytována obcím, bez ohledu na předchozí spolupráci s ORBAS. Poradenství je možné poskytnout každé obci, pokud požadavek odpovídá působnosti vymezené ORBAS na základě usnesení vlády ČR č. 580 ze dne 28. srpna 2024, a na základě souhlasu ředitele ORBAS.

Účelem podpory je:

- motivace obcí k aktivnímu přístupu při řešení problémů SV obyvatel žijících na jejich území
- šíření inspirativních přístupů k sociálnímu začleňování
- poskytnutí doplňkové podpory obcím vystupujícím z aktivní spolupráce v rámci KPSV 2021+
- poskytnutí poradenství v oblasti nastavení místní politiky sociálního začleňování
- realizace konkrétních dílčích aktivit v oblasti SZ
- pomoc při řešení krizové situace související se sociálním vyloučením
- příprava a ověření potenciálu pro spolupráci v režimu KPSV+

Zásady poradenství:

- poskytováno je po dobu 12 měsíců
- pouze u obcí s indexem SV 8 a vyšším
- zaměřeno na řešení konkrétního definovaného problému
- garantované kapacity na straně ORBAS

Druhy poradenství:

- 1) doprovodné pro obce opouštějící KPSV 2021+ - účelem je podpořit obce při dokončování realizace společných opatření ve vybrané oblasti a podpořit přenos vybraných nástrojů řízení do kompetence obce – monitoring PSZ
- 2) základní poradenství (bez vazby na režim podpory v rámci KPSV 2021+) - se koncentruje na jedno prioritní téma (oblast). Prioritní téma (oblast, dle modulů) je určena na základě jednání s obcí, a to s vazbou na priority obce a odborné kapacity na straně ORBAS.

Formy podpory:

- individuální
 - o datové poradenství (poskytnutí a podpora při interpretaci a využití dat)
 - o konzultace jsou poskytovány s vazbou na zakázku definovanou v Dohodě o poradenství. Individuální konzultace jsou poskytovány buď na místě, on-line formou, případně telefonickou formou, konzultace mohou zahrnovat poskytování informací, příkladů dobré praxe, rozvah a návrhů variant řešení, zpětné vazby k zaslaným podkladům obce apod.
- skupinová zahrnuje vzdělávací akce a platformy poskytované více aktérům najednou, může jít o makrotýmy, workshopy, semináře apod.

Průběh poradenského procesu

Poradenství je realizováno v těchto fázích:

- 1) vstup obcí do poradenství
 - a. nabídka ORBAS, oslovení obcí a poptávka obcí
 - b. vyjednání obsahu poradenství a uzavření dohody o poskytování poradenství
- 2) poskytování poradenství
 - a. individuální aktivity
 - b. skupinové aktivity
- 3) ukončení poradenství
 - a. max. po 12 měsících, nebo naplněním aktivit
 - b. vyhodnocení probíhá prostřednictvím závěrečné zprávy

Závěrečná zpráva z poradenství se člení na části:

- obecná (základní údaje, definice předmětu, cílů a rozsahu plnění zakázky)
- věcná (výstupy individuálních a skupinových podpůrných aktivit)
- vyhodnocení podpory, reflexi a doporučení pro další postup obce

Poskytování podpory v režimu poradenství je nastaveno ve specifickém SAŘ upravujícím metody a postupy poskytování podpory obcím v režimu poradenství.

SAŘ upravuje též časové kapacity vyčleněné pro poskytování doprovodného i základního poradenství.

3.2 ZAMĚŘENÍ PODPORY

3.2.1 Podpora data based přístupů

ORBAS v analytické oblasti přistupuje k podpoře se zohledněním:

- zajištění analytických vstupů pro tvorbu PSZ a RP
- posilování samostatnosti obcí při získávání a využívání dat pro řízení politik SZ

V rámci datových vstupů zajišťuje ORBAS:

- vstupní a tematické analýzy (dále specializované výzkumy, factsheety a mikroanalýzy pro účely podpory obcí v poradenství) se zaměřením na situaci ohrožených osob
- procesní analýzy se zaměřením na kompetence, procesy a postupy obcí při plánování, řízení a implementaci politik SZ

V rámci posilování samostatnosti obcí při získávání dat poskytuje obcím odbornou podporu při:

- Nastavení systému pravidelného sběru dat o potřebách ohrožených skupin obyvatel
- Nastavení pravidelného sběru dat a informací o službách a prostředcích sloužících k řešení nepříznivých situací ohrožených osob, jejich kapacitách, dostupnosti, působnosti apod.

Analytická činnost ORBAS a datové služby jsou popsány v SAŘ upravujícím metody a postupy realizace výzkumných činností ve vazbě na postupy strategického řízení sociálního začleňování.

3.2.2 Odborná podpora

3.2.2.1. Tematická nabídka odborné podpory

Ve všech oblastech může odborná podpora obsahovat tyto aktivity **dle formy**:

- konzultace při nastavení sběru a vyhodnocování vstupních dat pro danou oblast/problematiku (důraz na data-based utváření lokálních politik);
- vyhodnocení výchozího stavu vzhledem ke kritériím sociálního začleňování pro danou konkrétní oblast na základě provedené procesní analýzy, rozboru dokumentů obce a dalších zdrojů;
- vyhodnocení zdrojů, zkušeností a potenciálu obce a jejích (možných) partnerů pro adaptaci a zavádění vhodných procesů a nástrojů k posílení sociálního začleňování v dané oblasti na svém území;
- provázení procesem změny, včetně tvorby plánu, stanovení cílů změny, volby vhodných nástrojů a způsobů ověření výsledků intervence;
- podpora při dosahování konsensu aktérů s důrazem na zájem ohrožených skupin obyvatel;
- přenos dobré praxe a diskuse možných konkrétních lokálních řešení a nástrojů; metodická podpora při jejich pilotování;
- vzdělávací akce a platformy poskytované více aktérům najednou (workshopy, semináře apod.);
- podpora při vytváření partnerství a při koordinaci aktérů/ partnerů pro zdárnou implementaci;
- podpora při vyhodnocování realizovaných cílů, opatření a postupů a následné inovaci zavedených inkluzivních opatření;

Zaměření činnosti ORBAS v lokalitách je definováno dle tematických oblastí v netaxativním přehledu.

V oblasti bydlení (modul odborné podpory) jsou hlavními tématy (obsahem) podpory

- Rozvoj bytové politiky obce a obecního bytového fondu (zahrnuje např. podporu při tvorbě koncepčních a prováděcích dokumentů, politiky nastavení výše nájemného v obecních bytech, stanovování pravidel pro přidělování obecních bytů, mapování bytové nouze, přípravě a implementaci programů zabydlování osob v bytové nouzi vč. osob diskriminovaných na trhu s bydlením)
- Kultivace trhu s bydlením na území obce (zahrnuje podporu při implementaci vybraných nástrojů, např. garance v bydlení, podpora nefunkčních SVJ, zavedení koordinační skupiny pro vymáhání standardů bydlení, zavádění kodexu zodpovědného pronajímatele)
- Prevence bezdomovectví a ztráty bydlení (zahrnuje např. podporu při mapování procesů prevence (bezdomovectví) a ztráty bydlení, dále při vytváření krizových fondů, nastavování procesů uzavírání dohod o splátkách, zavádění pozic typu poradce pro nájemníky či pracovník prevence ztráty bydlení či bytový ombudsman)

V **oblasti zaměstnanosti** jsou hlavními tématy (obsahem) podpory:

- Zvyšování kompetencí pro trh práce
(zahrnuje např. podporu při vytváření místní podpůrné sítě pro zvýšení uplatnitelnosti dlouhodobě nezaměstnaných osob, místních sítí zaměstnanosti)
- Podpora zaměstnanosti ohrožených a znevýhodněných osob
(zahrnuje zejm. podporu při vytváření pracovních míst pro ohrožené na trhu práce, vytváření podmínek pro vstup či setrvání těchto osob na trhu práce)

V **oblasti předlužení** jsou hlavními tématy (obsahem) podpory:

- Prevence předlužení
(zahrnuje např. podporu při realizaci osvětových a vzdělávacích aktivit, mapování a identifikace rizik předlužení, nastavení pravidel pro identifikaci rizikových dluhů a jejich transparentní vymáhání)
- Podpora předlužených osob
(zahrnuje např. podporu obcí při nastavování splátkových kalendářů, zaměstnávání předlužené CS, zajištění odborné podpory předluženým osobám)

V **oblasti ochrany rodina a zdraví** jsou hlavními tématy (obsahem) podpory:

- Ochrana dětí a podpůrný systém pro rodiny na lokální úrovni
(zahrnuje např. podporu při mapování podpůrných sítí pro ohrožené děti a potřeb ohrožených dětí, podporu vytváření mezioborového systému identifikace a práce s ohroženými dětmi, podporu zavádění opatření zvyšujících kompetence a funkčnost ohrožených rodin, podporu ohrožených dětí při přístupu ke vzdělávání).
- Zdravotní prevence
(zahrnuje např. na úrovni primární prevence podporu zavádění preventivních aktivit pro prevenci onemocnění či včasné identifikace závažných onemocnění, získání základní zdravotní péče pro ohrožené skupiny obyvatel, na úrovni sekundární a terciální prevence podporu při zavádění opatření zaměřených na snížení zdravotních rizik vyloučených skupin obyvatel včetně osob bez přístřeší a drogově závislých osob)

V **oblasti soužití a ochrana veřejného pořádku** jsou hlavními tématy (obsahem) podpory:

- Prevence kriminality
(zahrnuje např. podporu při tvorbě a implementaci koncepcí prevence kriminality, zajištění síťové spolupráce v území a zvyšování efektivity opatření prevence kriminality včetně domovníků a asistentů prevence kriminality)
- Komunitní prevence
(zahrnuje např. podporu při zavádění participativních přístupů k prevenci kriminality, zapojování komunit a jejich částí do implementace preventivních opatření)

3.2.2.2. Zabezpečení odborné podpory

Odborná podpora se strukturuje do tzv. Modulů. Moduly představují soubor činností v jednotlivých oblastech. ORBAS shromáždila významné know-how v oblasti nástrojů a opatření pro sociální začleňování. Moduly slučují tyto praxe do funkčních celků, vznikají tak ucelené sady nástrojů, jež mají pozitivní dopad na sociální začleňování v obcích, a důsledně je propojí se státními politikami SZ, zejména legislativními podmínkami a podmínkami pro jejich udržitelné financování.

Moduly jsou členěny na skupiny¹⁸

- Moduly věcné, které jsou dále členěny dle oblastí na:
 - o Modul Bydlení
 - o Modul Zaměstnanost
 - o Modul Předlužení
 - o Modul Ochrana rodiny, zdraví
 - o Modul Soužití a ochrana veřejného pořádku

- Modul procesní

Každý modul se skládá ze 3 bází, které jsou komplementárně realizovány, za předpokladu, že je to relevantní. Každý modul v sobě pojímá:

- **teoretickou bázi**, která představuje přehled nástrojů, které jsou využívány při řešení sociálního začleňování. Teoretická báze je východiskem při rozhodování o volbě nástroje při řešení situace v dané obci v rámci strategického plánování sociálního začleňování. ORBAS poskytuje obcím poradenství k nástrojům a procesům uvedeným v teoretické bázi modulu.
- **lokální (implementační) bázi**. Ta představuje přímou intervenci ORBAS na lokální úrovni, tzn. implementační část modulu. Implementační báze modulu obsahuje vybrané nástroje/ procesy teoretické báze, na jejichž zavádění participují v obci odborní poradci ORBAS. Implementační část představuje přímou praktickou a implementační podporu ORBAS, tj. ORBAS se spolupodílí s obcí na tvorbě a realizaci (v rozsahu stanoveném v realizačním plánu) nástrojů sociálního začleňování.
- **národní (informační) bázi**. Představuje zpětnovazební proces k ústředním orgánům státní správy (viz kap. 2.2.1.). Na základě ověřování a evaluace účinnosti/ dopadů vybraných nástrojů národní/ centrální povahy (nástroje implementované orgány státní správy, nebo nástroje ukotvené příslušnou legislativou) primárně na cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením, včetně identifikace silných stránek, limitů a bariér.

Tři vnitřní roviny modulu jsou znázorněny v následujícím schématu.

¹⁸ Členění a rozsah jednotlivých modulů se může v čase proměňovat podle vývoje situace v sociálním začleňování na centrální (legislativa apod.) či lokální (proměny sociální situace) úrovni. Moduly jsou konstruovány jako dynamický nástroj a aktuální podoba modulů je uvedena na internetových stránkách ORBAS (www.socialni_zaclenovani.cz)

Poskytování odborné a metodické podpory je nastaveno v SAŘ upravujícím metody a postupy poskytování odborné podpory.

3.2.3 Participace

Klíčovým prvkem implementace KPSV 2021+ se stává podpora participace ohrožených osob¹⁹ na tvorbě a implementaci politik SZ.

V rámci spolupráce s ORBAS budou realizovány a podporovány především:

- 1) Informování – podpora informovanosti ohrožených skupin zejména v pro ně srozumitelné a dostupné formě
- 2) Zpětná vazba – aktivní zjišťování potřeb SV a ohrožených obyvatel
- 3) Konzultace – zapojování obyvatel do řešení problémů obce
- 4) Partnerství – systematické zapojení obyvatel do tvorby, implementace a vyhodnocování politik

V rámci participačních aktivit je systematicky sledováno zapojení zranitelných skupin obyvatel.

Realizace participativních opatření je nastavena v SAŘ upravujícím metody a postupy zapojování veřejnosti do rozhodování obcí.

¹⁹ Participace musí být zaměřena na všechny obyvatele obce, včetně ohrožených, vyloučených či marginalizovaných skupin

4 PODMÍNKY SPOLUPRÁCE A PODMÍNKY PŘÍSTUPU K PROSTŘEDKŮM SF EU

4.1 PODMÍNKY PŘÍSTUPU K PROSTŘEDKŮM FONDŮ EU

Pro přístup obcí a dalších subjektů k čerpání prostřednictvím finančních prostředků fondů EU zahrnutých do KPSV 2021+ v programovém období 2021–2027 je nezbytné:

- uzavřít s ORBAS Memorandum o spolupráci v rámci KPSV 2021+, příp. Dohodu o poskytování poradenství,
- ve spolupráci s ORBAS zpracovat PSZ a zajistit jeho schválení relevantními orgány.

4.2 PODMÍNKY SPOLUPRÁCE OBCE S ORBAS

Podmínky spolupráce se člení na:

- Základní
- Deklaratorní – všeobecné
- Specifické – sjednané

Plnění základních podmínek spolupráce je nepodkročitelné a jejich neplnění vede k jednostrannému ukončení spolupráce (ORBAS předkládá návrh HK MMR na ukončení spolupráce, viz kap. 10, odst. c).

Základní podmínky spolupráce představují také vnější identifikační znaky obce ve spolupráci s ORBAS.

Plnění deklaratorních a specifických podmínek spolupráce je kontinuální a je pravidelně ověřováno v rámci procesu vyhodnocování účelnosti spolupráce s obcemi, a to v každoročním intervalu.

Pokud ORBAS dojde k závěru, že deklaratorní a specifické podmínky spolupráce nejsou plněny, může ORBAS jednostranně rozhodnout o ukončení spolupráce (viz kap. 10, odst. b).

Podmínky spolupráce

Základní

- Index SV 8+
- Platné Memorandum
- Platný Plán SZ
- Platný Realizační plán

Deklaratorní závazky

- Koordinovaná spolupráce
- Data based přístupy
- Komplexní systém řízení SZ
- Plánovaná/nenahodilá realizace opatření SZ
- Informovanost a komunikace s obyvateli
- Participace na rozhodování obce

Specifické

- Determinující faktory SZ
- Systematická participace
- Pokročilé nástroje komplexního řízení politik SZ
- Kapacitní požadavky
- Ex ante podmínky

4.2.1 Základní podmínky spolupráce

Legitimita zapojení obce do spolupráce s ORBAS v rámci KPSV 2021+ se odvíjí od plnění **základních podmínek spolupráce**, mezi které patří:

1. Index SV ve stanovené hodnotě (v době vydání Metodiky s hodnotou 8 a vyšší)
2. Schválené memorandum o spolupráci
3. Schválený a platný PSZ
4. Schválený a platný RP

Základní podmínky spolupráce ORBAS a obce (režim KPSV 2021+)				
číslo	podmínka	obecné stanovení	specifikace	parametr naplnění podmínky
1	Index SV	Výzva	Metodika KPSV 2021+	Index SV vyšší než stanovená hranice (nyní hodnota 8 v 3letém průměru nebo v nárůstu o 3 a více bodů během 1 roku.
2	Schwálené MoS	Výzva	Metodika KPSV 2021+	Uzavření do 6 měsíců od přijetí do spolupráce.
3	Schwálený PSZ	MoS	Metodika KPSV 2021+	Schwálení do 12 měsíců od schwálení MoS. ²⁰
4	Schwálený RP	MoS	Metodika KPSV 2021+	Schwálení do 12 měsíců od schwálení MoS. ²¹

4.2.2 Deklaratorní – všeobecné podmínky spolupráce

V rámci jednání o spolupráci jsou stanoveny a ověřovány **deklaratorní podmínky spolupráce**.

Ověření schopnosti a vůle obce k jejich naplňování vede k rozhodnutí o přijetí či nepřijetí obce do spolupráce stejně jako rozhodnutí o případném pokračování či nepokračování spolupráce.

Podmínka je tedy stanovena ex ante (z pohledu obce deklaratorně) a následně ověřována prostřednictvím výstupů spolupráce v rámci vyhodnocování účelnosti spolupráce.

²⁰ nebo s odůvodněným souhlasem ORBAS (např. v případě termínového nesouladu s jednáním Zastupitelstva při schvalování dokumentu)

²¹ nebo s odůvodněným souhlasem ORBAS (např. v případě termínového nesouladu s jednáním příslušného orgánu obce při schvalování dokumentu)

Deklaratorní – všeobecné podmínky spolupráce ORBAS a obce (režim KPSV 2021+)					
číslo	ex ante podmínka	obecné stanovení	specifikace	parametr naplnění podmínky	místo sjednání podmínky
1	Shoda na potřebě pravidelné koordinované spolupráce zástupců obcí, obecních/městských úřadů a poskytovatelů služeb a realizátorů aktivit pro integraci sociálně vyloučených obyvatel	MoS Metodika KPSV 2021+	Metodika KPSV 2021+	Lokální partnerství (PS) - statut, jednací řád, zápisy z jednání	není relevantní (dále jen n.r.)
2	Shoda na potřebě pravidelně mapovat a vyhodnocovat podmínky a situaci sociálně vyloučených a ohrožených obyvatel obce a bariéry, které jim brání v začlenění do běžného života	MoS Metodika KPSV 2021+	SAR (realizační plán, PSZ, procesní, situační analýza)	Situační analýza (aplikace sběru a vyhodnocování základních dat o vývoji SV v obci) procesní analýza (vyhodnocení postupů a procesů obce pro zvládnání dopadů a rozsahu SV)	n.r. n.r.
3	Shoda na potřebě realizovat systémová opatření a zavádět potřebné procesy a postupy do běžného fungování obce/města a jeho úřadu	MoS Metodika KPSV 2021+	SAR (realizační plán, procesní analýza)	Tvorba a plnění RP v minimální stanovené úrovni	RP
4	Shoda na zpracování a implementaci plánu sociálního začleňování a realizačního plánu se zapojením a participací všech, nebo aspoň většiny výše popsaných zástupců obcí, obecních úřadů a poskytovatelů služeb a realizátorů aktivit, a se zaměřením na řešení determinujících problémů identifikovaných	MoS Metodika KPSV 2021+	SAR (situační analýza, tvorba PSZ, metodické postupy pro participaci)	Tvorba a plnění PSZ v minimální stanovené úrovni	PSZ

	systematickým mapováním				
5	Shoda na nutnosti otevřeně a aktivně komunikovat integrační opatření, a to se všemi obyvateli města	MoS Metodika KPSV 2021+	SAŘ (metodické postupy pro participaci)	Komunikační výstupy města ve stanoveném rozsahu realizované zpětnovazební aktivity ve stanoveném rozsahu	RP/PSZ
6	Shoda na nutnosti a rozvíjet participaci sociálně vyloučených a ohrožených skupin obyvatel na realizaci rozvojových opatření a jejich aktivizaci	MoS Metodika KPSV 2021+	SAŘ (metodické postupy pro participaci)	Legitimizace participace na úrovni obce/města zapojení veřejnosti Zapojení veřejnosti – participační aktivity na úrovni konzultace či partnerství (dle participačního žebříku) ve stanoveném rozsahu	RP
7	Ex ante Zakázka/požadavky	Metodika KPSV 2021+	SAŘ (Výběr obcí do spolupráce)	Ověření plnění závazku v rámci vyhodnocení účelnosti spolupráce	MoS

4.2.3 Specifické (sjednané) podmínky spolupráce

Na základě jednání o spolupráci mohou být sjednány v MoS (resp. jeho příloze) a později jsou sjednány obligatorně v RP **specifické – sjednané podmínky spolupráce**. Ty se mohou týkat:

1. definice determinujících oblastí SZ, jejichž řešení je nezbytné zahrnout do spolupráce (stanovuje po projednání s obcí ORBAS)
2. definice předmětu a rozsahu systematických participačních aktivit
3. definice předmětu a rozsahu zavádění pokročilých nástrojů řízení politik SZ

4. závazek alokace kapacit pracovníků a orgánů obce (stanovuje po projednání s obcí ORBAS)

Determinující oblasti SZ

- jsou stanoveny na základě výstupů vstupní a/nebo procesní analýzy
- znamená to, že řešení v dané oblasti je zcela nezbytné pro to, aby bylo možno systematicky realizovat integrační opatření
- taková situace, která neumožňuje efektivní řešení problematiky SV v obci a úspěšnost intervence je tudíž předem ohrožena
- ORBAS může přistoupit k jejich definici v případě, že některá ze zjištění považuje za tak závažná, že je nezbytné přikročit k jejich řešení ve vzájemné spolupráci
- K řešení těchto definovaných determinujících oblastí SZ musí být přijata příslušná opatření v PSZ i RP

Předmět a rozsah zavádění pokročilých nástrojů řízení politik SZ a systematických participačních aktivit

- jsou vázány na identifikaci potenciálu a motivace v dané obce
- nemusejí být uplatněny u každé spolupracující obce
- ORBAS však jejich zařazení může navrhnout zejména v případě pochybností o účelnosti spolupráce v případě nezařazení těchto aktivit do RP

Kapacitní požadavky

V návaznosti na sjednávání deklaratorních a specifických podmínek spolupráce jsou sestavovány též kapacitní požadavky.

Kapacitní požadavky jsou reciproční, zavazuje se k nim spolupracující obec i ORBAS.

Zatímco ex ante požadavky, determinující faktory SZ, zavádění pokročilých nástrojů řízení politik SZ a zavádění systematických participačních aktivit nemusejí být v rámci sjednávání spolupráce stanoveny, kapacitní požadavky jsou v RP sjednány vždy.

Specifické (sjednané) podmínky spolupráce ORBAS a obce a jejich sjednání

číslo	podmínka	nosič (postup)	postup definice podmínky	ověření naplnění podmínky
1	Identifikace a stanovení determinujících oblastí SZ	RP (SAŘ upravující zejména procesní analýzu, tvorbu RP, poskytování odborné podpory)	<p>Na základě zjišťování (viz naplnění deklaratorní podmínky 2) identifikuje ORBAS v dané tematické oblasti (dle modulu) či napříč oblastmi tzv. determinující faktory pro řešení SV v obci.</p> <p>V případě, že ORBAS identifikuje determinující faktory (DF) SZ, navrhuje povinné zařazení eliminačních opatření/aktivit do PSZ/RP</p> <p>RP je dvoustranným dokumentem stanovujícím závazky obce a ORBAS a stanovení determinujících faktorů představuje jeden z klíčových pozičních vstupů do jednání s obcí o jeho uzavření (v případě pozitivních vstupních zjištění nemusí být DF v daném modulu stanoven)</p> <p>Pokud je ze strany ORBAS nezbytné přistoupit k eliminaci definovaného determinujícího faktoru, způsoby eliminace mohou být variabilní a předmětem jednání s obcí (tj. konkrétní podoba opatření/aktivit a kritéria/indikátory)</p>	Vyhodnocení plnění RP ve vazbě na KSZ ve stanoveném rozsahu

2	Systematická participace zejm. sociálně vyloučených na tvorbě a implementaci politik SZ	RP (SAŘ) upravující zejména metody a postupy zapojování veřejnosti)	<p>Na základě zjišťování (viz naplnění deklaratorní podmínky 2) identifikuje ORBAS v dané tematické oblasti (dle modulu) či napříč oblastmi potenciál a motivaci obce či dalších aktérů v obci zavádění či rozvoje prvků systematické participace SV obyvatel do tvorby a implementace politik SZ.</p> <p>V případě identifikace potenciálu i motivace ORBAS navrhuje zařazení systematických participačních aktivit do RP.</p> <p>Obec přistupuje k legitimizaci systematických participačních aktivit v RP sjednaném rozsahu a formě.</p>	Vyhodnocení plnění RP ve vazbě na KSZ ve stanoveném rozsahu
3	Zavádění pokročilých nástrojů systému řízení politik SZ	RP (SAŘ) upravující zejména procesní analýzu, tvorbu RP, poskytování odborné podpory)	<p>Na základě zjišťování (viz naplnění deklaratorní podmínky 2) identifikuje ORBAS potenciál a motivaci obce či dalších aktérů v obci při zavádění či rozvoji pokročilých nástrojů komplexního systému řízení politik SZ.</p> <p>Pokročilé nástroje komplexního systému řízení politik SZ zahrnují zejména nastavení a implementaci systematického zjišťování potřeb a mapování zdrojů (realizátorů) v oblasti SZ, tvorby a správy místní sítě institucí a organizací, tvorby, řízení a vyhodnocování strategií a rozvoje obce v oblasti SZ</p>	Vyhodnocení plnění RP ve vazbě na KSZ ve stanoveném rozsahu

4	Kapacitní požadavky	PSZ, RP	<p>V rámci RP jsou předkládány také požadavky na alokaci kapacit a další součinnost a aktivitu obce a jejích pracovníků, které budou odpovídat úsilí a vloženým kapacitám ORBAS v návaznosti na sjednané plnění podmínek spolupráce, resp. jednotlivá ujednání v rámci sjednávání deklaratorních a specifických podmínek spolupráce musí být propsána do alokace kapacit obce na jejich naplňování</p> <p>Požadavky se budou týkat zejména:</p> <ul style="list-style-type: none">- kapacit, dostupnosti určených pracovníků obce (představitelů)- zajištění jednání potřebných platforem (orgánů, skupin aj.)- zajištění převzetí a samostatné realizace vytvořených/inovovaných postupů/procesů- komunikace s dalšími partnery a jejich samostatná koordinace- realizace přípravných, organizačních, koordinačních prací (např. pro participační aktivity)	Vyhodnocení plnění RP ve vazbě na KSZ ve stanoveném rozsahu
---	---------------------	---------	--	---

5 FINANČNÍ MECHANISMY NAPOJENÉ NA KPSV 2021+

Metodika KPSV 2021+ předpokládá aktivní spolupráci s jednotlivými řídicími orgány dotčených Operačních programů (MŠMT, MPSV, MMR). Na podporu prostřednictvím KPSV 2021+ jsou navázány OPZ+, IROP 2021–2027 a OP JAK, přičemž v rámci OP JAK je nastaven specifický podpůrný mechanismus.

ORBAS úzce spolupracuje s řídicími orgány na tvorbě výzev a průběžném mapování absorpční kapacity na úrovni zapojených obcí pro KPSV 2021+.

O podporu projektů v režimu KPSV 2021+ mohou žádat pouze aktéři, kteří naplňují cíle a opatření definované ve strategickém dokumentu obce – PSZ. ORBAS vydává k projektové žádosti stanovisko o souladu projektu s platným PSZ.

V oblasti vzdělávání ORBAS působí jako jeden z aktérů tvorby či aktualizace MAP (schvalovaný řídicím výborem MAP, jehož povinným členem je i zástupce ORBAS), a to v případě, že ORBAS vydala potvrzení o spolupráci s obcí na území MAP v rámci KPSV 2021+.

ORBAS v rámci MAP posuzuje a potvrzuje vhodnost navržených aktivit a opatření týkajících se rovných příležitostí (postup nastavený již v OP VVV ve výzvě č. 02_20_082 Akční plánování v území). MAP schvaluje řídicí výbor MAP, jehož členem je zástupce ORBAS.

5.1 OPZ+ A KPSV 2021+

OPZ+ předpokládá vyhlášení výzev pro projekty KPSV 2021+ v rámci Specifického cíle 2.1: h) posilovat aktivní začleňování, a podpořit tak rovné příležitosti, nediskriminaci a aktivní účast a zlepšit zaměstnatelnost, zejména v případě znevýhodněných skupin“ Priority 2 OPZ+.

V rámci výzev OPZ+ je možné realizovat projektová opatření zaměřená na zmírňování sociálního vyloučení v území. U intervencí v rámci OPZ+ je akcentována průběžná evaluace, pro kterou ORBAS v území poskytuje realizátorům relevantní podporu.

Projektové záměry vycházející z KPSV 2021+, jsou vázány na finanční zdroje z OPZ+ a jsou soustředěny na podporu cílové skupiny, na systémová opatření a na inovativní přístupy k řešení sociálního vyloučení.

ŘO OPZ+ může vyhlásit výzvu /výzvy pro MMR pro realizaci pilotních aktivit realizovaných ORBAS na lokální úrovni (např. komunitní práce²²) za účelem zavedení funkčních a efektivních nástrojů při řešení sociálního vyloučení se záměrem posílení expertní znalosti ORBAS v inovované oblasti (např. komunitní práce) a následné zprostředkování využití inovace spolupracujícím subjektům obcí zapojených do spolupráce s ORBAS.

²² Pilotním ověřením se zjistí, zda se stane tato činnost tzv. nástrojem práce v rámci práce v území či nikoliv (ve vazbě na KPSV 2021+). Účelem podpory je aktivizace komunit jako klíčového aktéra pro řešení problémů v soužití a řešení problémů komunit.

Podpora sociálního začleňování, v návaznosti na výše uvedené tematické oblasti, může být realizována z prostředků OPZ+, a to zejména na realizaci těchto aktivit:

- Podpora komunitní práce
- Podpora sociálních služeb
- Podpora ohrožených rodin s dětmi
- Podpora osob závislých nebo závislostí ohrožených
- Podpora řešení dluhové problematiky
- Podpora posílení výkonu sociální práce na obcích
- Podpora prevence zdraví
- Podpora participativních metod práce s cílovou skupinou
- Podpora programů zaměřených na boj s diskriminací a anticikanismem.

Součástí podpory mohou být i další opatření realizovaná v souladu s OPZ+, zaměřená na jiné cílové skupiny (jako např. duševně nemocné, drogově závislé, oběti násilných činů, cizince, ad.).

5.2 IROP 2021–2027 A KPSV 2021+

Koordinace financování spolupracujících obcí v investičních oblastech, které zajišťuje MMR z pozice Řídícího orgánu prostřednictvím IROP 2021–2027, je prováděna formou tzv. sub-alkace v rámci vyhlášených výzev, případně vyhlašování specifických výzev pro projekty realizované prostřednictvím KPSV 2021+.

V **IROP 2021–2027** jsou v rámci KPSV 2021+ realizovány projekty obcí a jejich klíčových partnerů za podmínky spolupráce s ORBAS a zpracovaného PSZ.

Podpora investičních aktivit v oblasti vzdělávání a sociální oblasti může být realizována z prostředků IROP 2021–2027 (Integrovaný regionální operační program), a to zejména prostřednictvím následujících aktivit:

- **Rozvoj infrastruktury pro základní školy;**
- **Rozvoj infrastruktury sociálních služeb** poskytovaných podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách;
- **Rozvoj sociálního a dostupného bydlení** – pořízení a adaptace bytů, bytových domů a nebytových prostor pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení.

5.3 OP JAK A KPSV 2021+

Nositel MAP (obec nebo MAS), který získal potvrzení o spolupráci s ORBAS, spolupracuje z pozice realizátora projektu s ORBAS v rámci příslušné výzvy OP JAK (v letech 2024 a 2025 jde o výzvu č. 02_23_017 Akční plánování v území – MAP).

Na realizaci rozvojových opatření získává v rámci SC 2.4 Prosazovat socioekonomickou integraci marginalizovaných komunit, jako jsou Romové, bonifikaci, a to v rozsahu 10% navýšení alokace projektu MAP.

ORBAS realizuje v této věci projekt Desegregace vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním (v rámci synergické výzvy OP JAK č. 02_23_018 Akční plánování v území – IDZ).

Cílem aktivity ORBAS v oblasti MAP je metodická a další podpora příjemců realizujících projekty MAP na území obce/ obcí se SVL, které jsou zapojené do KPSV 2021+.

Hlavním přínosem této aktivity je odborná podpora a spolupráce na aktualizaci dokumentace MAP (analytické části, strategického rámce MAP do roku 2028, akčních plánů na roky 2026–2028) a na implementaci konkrétních opatření v oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání. Vedle podpory MAP realizuje ORBAS podporu vybraným obcím v rámci tvorby desegregačních plánů a implementace jejich opatření.

Dle kapacit ORBAS je možná i podpora vybraných obcí v KPSV 2021+ v realizaci dílčích aktivit a opatření v oblasti vzdělávání a desegregace bez nutnosti spolupráce s MAP.

5.4 FINANCOVÁNÍ ORBAS PRO FUNGOVÁNÍ A NAPLŇOVÁNÍ KPSV 2021+

Provozní náklady a podpůrná a poradenská činnost ORBAS bude financována ze státního rozpočtu (SR) a zejména projektů relevantních OP – zejména OPZ+ a OP JAK (např. pilotní či nové aktivity, činnosti, které nelze pokrýt z OPTP a SR) v souladu s usnesením vlády č. 580 ze dne 28. srpna 2024.

6 INTERVENČNÍ SCHÉMA IMPLEMENTACE KOORDINOVANÉHO PŘÍSTUPU K SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ 2021+

Tato část Metodiky KPSV 2021+ popisuje intervenční schéma implementace KPSV 2021+ na lokální úrovni – výběr a vstup obcí do spolupráce, samotný průběh spolupráce a vyhodnocovací mechanismy.

Intervenční schéma bylo nastaveno tak, aby umožňovalo individuální sjednání spolupráce, vyjasnění a pochopení smyslu a cílů podpůrné činnosti ORBAS, vyjasnění role ORBAS a spolupracující obce a společných cílů.

Další okolností je potřebnost intervence ORBAS – tzn., že spolupráci je možné nabízet a sjednávat s obcemi, ve kterých je doložitelný závažný rozsah sociálního vyloučení. V praxi slouží pro toto vyhodnocení index sociálního vyloučení.

Pokud je nalezena shoda mezi obcí a ORBAS, může být zahájena spolupráce. Ta je zaměřena na:

- zvyšování kompetencí obce samotné při zvládnání problémů a rozsahu sociálního vyloučení
- a podporu zadavatelské role obce při implementaci jednotlivých opatření a nástrojů sociálního začleňování v rámci sítě místních aktérů.

Tvorba a implementace PSZ a RP

V prvním období spolupráce dochází k tvorbě PSZ jakožto základního rozvojového dokumentu obce. Souběžně s PSZ vzniká též RP, který je dvoustrannou dohodou ORBAS a obce. V této fázi též dochází k vytváření partnerství a podpoře síťové spolupráce v lokálním partnerství, příp. dalších strukturách a orgánech obce.

V prvním cyklu tvorby PSZ poskytuje ORBAS intenzivní podporu při jeho zpracování včetně vytváření nástrojů řízení konkrétního plánu, v dalších fázích přebírá plánovací a řídicí činnosti obec, která využívá odborné a metodické podpory ORBAS.

Implementace PSZ probíhá za podpory ORBAS, především prostřednictvím nástrojů a opatření uvedených v modulech. Implementaci zajišťují garanti jednotlivých opatření. Obec má nastaveny řídicí struktury implementace PSZ a intenzivně využívá moduly odborné podpory v území.

Součástí implementace PSZ je také využití finančních mechanismů fondů EU vázaných na KPSV 2021+.

Implementace RP a systémových opatření v něm zahrnutých probíhá za intenzivní odborné podpory ORBAS prostřednictvím pracovníků, představitelů a/nebo orgánů obce. Implementaci zajišťují pověřeni pracovníci, představitelé a orgány obcí za odborné a metodické podpory odborných poradců a lokálních konzultantů ORBAS.

Vyhodnocení

Probíhá pravidelně a prostřednictvím stálých nástrojů ORBAS:

- Vyhodnocení účelnosti.

- Monitoring PSZ.
- Kritéria SZ.
- Procesní a výběrově dopadová evaluace.

Harmonogram spolupráce

Harmonogram spolupráce tvoří cyklicky se opakující fáze, a to do té doby, dokud je spolupráce vyhodnocována jako účelná. Tyto fáze tvoří:

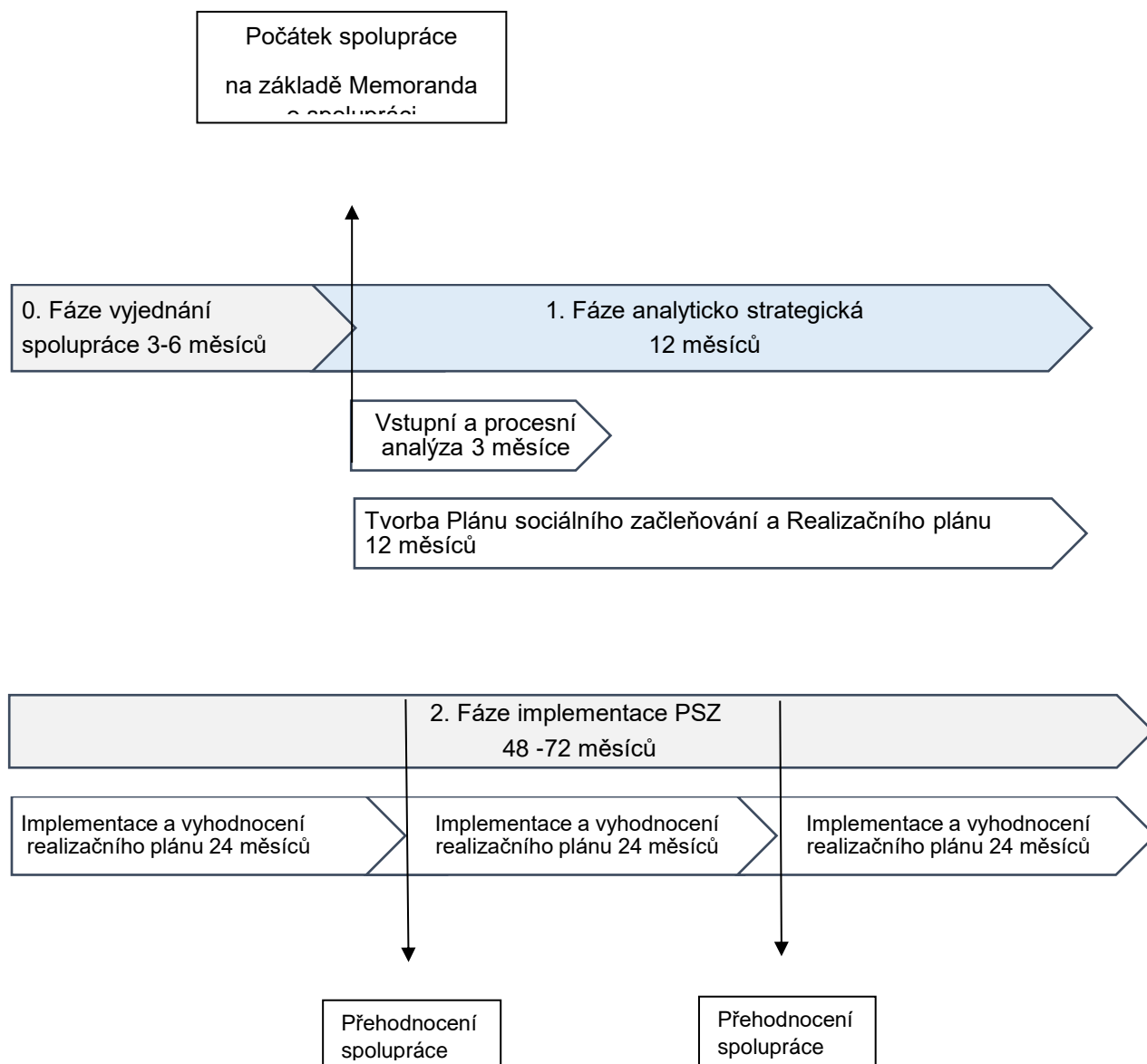
- 1) Vyjednávání a vstup do spolupráce (cca 3-6 měsíců)
- 2) Vstupní situační analýza a procesní analýza (cca 3 měsíce)
- 3) Tvorba PSZ a RP (12 měsíců)
- 4) Implementace RP (max. 24 měsíců s ročním vyhodnocením)
- 5) Implementace PSZ (4-6 let s ročním vyhodnocením)
- 6) Vyhodnocení spolupráce (přehodnocení spolupráce ve dvouletém cyklu)

Průběh spolupráce je každoročně vyhodnocován, každé 2 roky probíhá vyhodnocení účelnosti spolupráce. Schéma níže znázorňuje popsany časový harmonogram spolupráce.

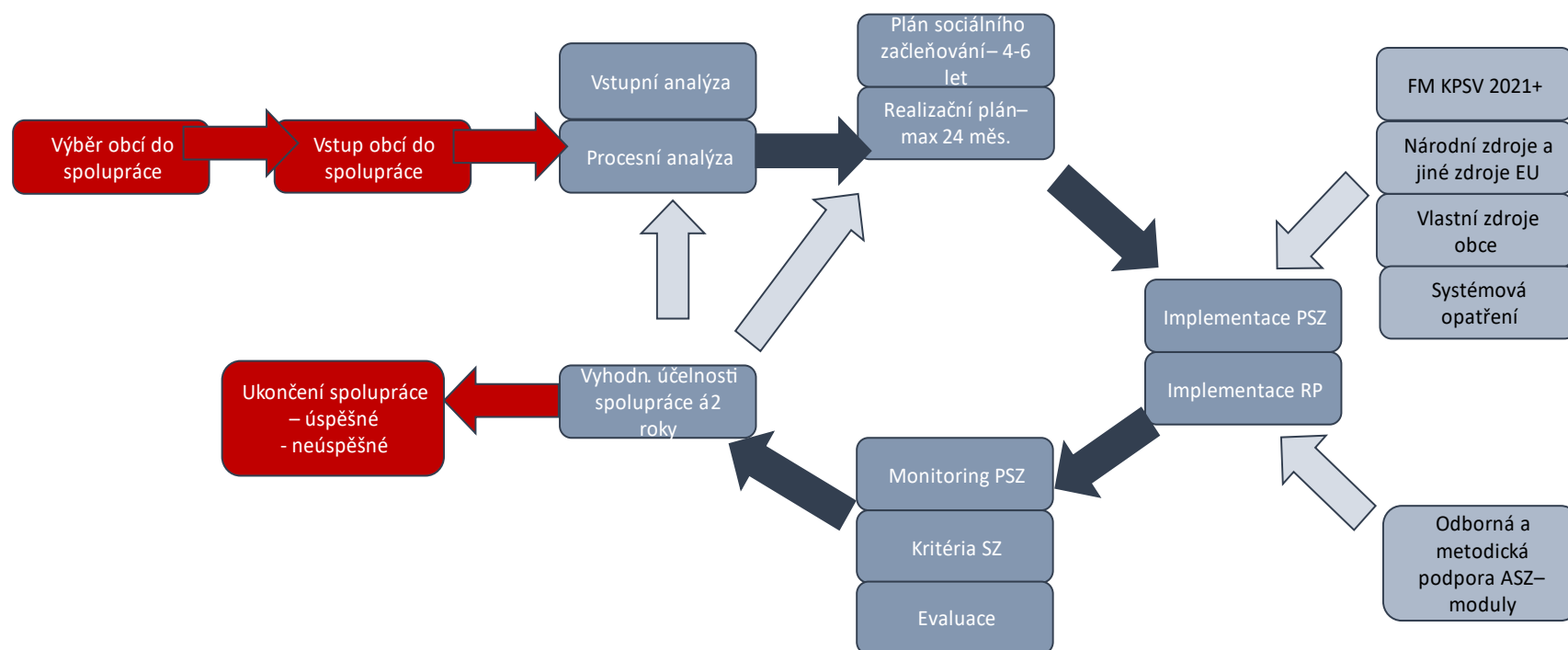
Nejkratší délka spolupráce v režimu KPSV 2021+ tedy činí 2 roky od zahájení implementace RP a PSZ a může být v případě dosažení cílů spolupráce, popř. při vyhodnocení o neúčelnosti další spolupráce, ukončena. Za optimální délku spolupráce lze považovat 2–3 plánovací cykly, tj. 4–6 let.

Časové schéma spolupráce

Intervenční schéma implementace Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ v obci

6.1 VÝBĚR OBCÍ DO SPOLUPRÁCE V RÁMCI KPSV 2021+

V případě obcí v roli žadatelů o spolupráci je v režimu podpory nastaven přijímací proces, jehož účelem je zajistit co nejefektivnější využití vyčleněných finančních prostředků (tj. prostředků, ze kterých je financována podpůrná činnost ORBAS, včetně finančních prostředků EU navázaných na implementaci KPSV 2021+).

Cílem výběrového procesu je zajistit:

- podporu řešení situace v lokalitách, ve kterých je situace v oblasti sociálního začleňování nejsložitější – **potřebnost**;
- podporu řešení situace v lokalitách, jejichž samosprávné a správní (úřední) orgány jsou schopny potřebných změn dosahovat a jejich výsledky dlouhodobě udržet – **účinnost**.

Proces výběru obcí do spolupráce v rámci KPSV 2021+ je nastaven SAŘ upravující metody a postupy pro výběr obcí do spolupráce.

Výzva pro podávání přihlášek

V případě, že ORBAS má kapacitu pro příjem nových obcí do spolupráce, vyhlašuje výzvu pro podávání přihlášek ke spolupráci. Výzva může být časově omezená nebo průběžná.

Přihláška ke spolupráci

Zájemce o spolupráci – obec podává Přihlášku ke spolupráci v rámci KPSV 2021+ (dále jen „přihláška“). Přihláška je zpracována podle závazného vzoru, který je zveřejněn na internetových stránkách www.socialni-zaclenovani.cz, a je doručována datovou schránkou, případně poštou na úřední adresu ORBAS. Podání přihlášky musí být schváleno příslušným orgánem obce. Součástí přihlášky je stanovisko s doporučeními příslušného krajského romského koordinátora. Přihláška je následně postoupena MVA, který může přijmout vlastní stanovisko s doporučeními²³. Tato doporučení ORBAS využije v případě dalšího jednání o spolupráci se žadatelem.

Jednání o spolupráci a rozhodnutí o přijetí do spolupráce

Základním nástrojem pro výběr obcí do spolupráce je jednání o spolupráci. V jeho rámci jsou ověřeny předpoklady pro naplnění **všeobecných podmínek spolupráce** (viz podmínky spolupráce). Výstup jednání o spolupráci společně s návrhem na přijetí či nepřijetí obce do spolupráce předkládá ředitel ORBAS Hodnotící komisi MMR.

HK rozhodne o přijetí obce do spolupráce. V případě naplněných kapacit ORBAS je přijatá obec umístěna na čekací listinu a po uvolnění kapacity přijata do spolupráce. HK MMR může rozhodnout o pokračování jednání o spolupráci a předložení opakovaného návrhu na další jednání HK MMR.

Hodnotící komise MMR

Rozhodnutí o přijetí obce ke spolupráci provádí Hodnotící komise MMR (dále jen „Komise“), statut a jednací řád schvaluje a členy Komise jmenuje Ministr pro místní rozvoj. Jednání

²³ Stanoviska krajského romského koordinátora a MVA, nemohou mít hodnotící charakter. Stanoviska obsahují především doporučení pro směřování a nastavení spolupráce ORBAS a žadatele. Mohou popisovat silné a slabé stránky přihlášky a možné příležitosti a rizika budoucí spolupráce.

Komise, složené z nejméně tří zaměstnanců MMR a zástupců dalších centrálních orgánů, se účastní zástupci ORBAS se statutem hosta. Komise hodnotí předložené podklady z hlediska obsahu dle stanovených pravidel pro přijímání obcí. Podklady pro jednání komise zpracovává a předkládá ORBAS. Oznámení o přijetí ke spolupráci zasílá žadateli ředitel ORBAS na základě kladného stanoviska komise.

Poradenství

Pokud obec není přijata do spolupráce, případně je umístěna na čekací listinu, může využít podporu v režimu poradenství mimo KPSV 2021+. Poradenství je poskytováno na základě žádosti obce, která je předložena řediteli ORBAS. Součástí žádosti je popis poradenství (předmět, forma, rozsah poskytování poradenství).

Nenárokovost zahájení spolupráce

Uzavření Memoranda o spolupráci, sjednání Realizačního plánu v režimu KPSV 2021+ stejně jako sjednání spolupráce v režimu poradenství jsou dvoustranné právní akty, které vyžadují dobrovolný souhlas obou stran – obce i ORBAS.

6.2 VSTUP OBCÍ DO SPOLUPRÁCE S ORBAS

Po vydání rozhodnutí o zahájení spolupráce dochází k jednání o konkrétním nastavení spolupráce. V jeho rámci dochází ke sjednání **specifických podmínek spolupráce** (viz podmínky spolupráce) pro období prvního roku spolupráce (tj. do té doby, než bude sjednán realizační plán).

Úvodní sjednání podmínek (obsahu, předmětu, rozsahu) spolupráce je završeno podpisem **Memoranda o spolupráci**.

Při zahájení spolupráce je vytvořeno **Lokální partnerství (LP)**. Jedná se o partnerství lokálních aktérů, které zajišťuje jejich participaci na činnosti a výstupech spolupráce obce s ORBAS a jejich vyhodnocování.

Obec ustanovuje lokální partnerství statutem a jednacím řádem nebo dokumentem obdobného charakteru.

Lokální partnerství může **zřizovat pracovní skupiny** (např. tematicky zaměřené). Lokální partnerství tvoří zejména zástupci obce, zástupci organizací zajišťujících poskytování služeb a realizaci aktivit pro sociální začleňování v obci a vhodné je také zapojit zástupce příslušného krajského úřadu a zástupce veřejnosti, zejména občanů ze sociálně vyloučeného prostředí.

Lokální partnerství představuje expertní poradní orgán, který poskytuje obcím odbornou podporu v oblasti sociálního začleňování. Zaměřuje se na tvorbu a realizaci lokálních politik prostřednictvím KPSV 2021+, projednává klíčové výstupy spolupráce a podporuje koordinaci činností obce, jejich partnerů a ORBAS.

Memorandum o spolupráci (MoS) je dvoustranným dokumentem ORBAS a obce a zahrnuje obecné vymezení spolupráce a může obsahovat specifické podmínky či závazky pro obě či jednu smluvní stranu, které jsou koncipovány zejména pro první fázi spolupráce, která je vymezena podpisem MoS a schválením Plánu sociálního začleňování (PSZ) společně s Realizačním plánem (RP).

Postupy koordinačních činností a nastavení spolupráce v obci jsou nastaveny v SAŘ upravujících koordinaci a spolupráci v území a metody a postupy participace.

6.3 VSTUPNÍ – SITUAČNÍ ANALÝZA

Současně s uzavřením MoS je zahájena analýza potřeb a situace ohrožených skupin obyvatel v obci. Vstupní – situační analýzu realizuje na základě s obcí projednaného designu ORBAS, přičemž zahrnuje:

- Zjišťování rozsahu, územní koncentrace a závažnosti sociálního vyloučení v obci a jeho vývoj – ORBAS vytváří standardizovanou indikátorovou sadu pro sledování a vyhodnocování sociálního vyloučení ve spolupracujících obcích.
- Zjišťování potřeb ohrožených a vyloučených skupin obyvatel – analýza a interpretace dat vztahujících se k jednotlivým oblastem podpory/ modulům – například v bydlení, předlužení, zaměstnání, zdravotní rizika, bezpečnosti a soužití či rizikového způsobu života.
- Mapování zdrojů pro sociální začleňování, místní sítě institucí a organizací – sociálních, návazných a dalších služeb a podpůrných aktivit, především pak:
 - o Zaměření služeb, cílová skupina
 - o Kapacita a využití služeb
 - o Územní působnost služeb
 - o Financování služeb (obec, kraj, stát, EU).

Vstupní – situační analýza může být provedena také ve formě tematického výzkumu.

Zpracování vstupní analýzy a její provedení je nastaveno v SAŘ upravujících postupy tvorby a implementace PSZ a RP.

6.4 PROCESNÍ ANALÝZA

Účelem **procesní analýzy** je zmapování (popis) výchozího stavu procesů a nástrojů obce v každé tematické a procesní oblasti, tj. dle jednotlivých modulů, identifikace nedostatečně vyvinutých procesů a postupů v mapovaných oblastech a doporučení/návrh oblastí (priorit) k řešení.

Postupuje se dle check listu, jehož východiskem jsou kritéria sociálního začleňování (viz níže). Zdrojem pro zpracování procesní analýzy je dokumentace obce, strukturované rozhovory s určenými zástupci obce, pracovníky obecního úřadu.

Výstup procesní analýzy, vedle popisu stavu dle KSZ, obsahuje doporučení v dané věcné/ procesní oblasti a popis procesů řízení politik sociálního začleňování v obci.

Doporučení jsou projednávána se zástupci obce, zapracovávána do plánu sociálního začleňování a následně rozpracovávána pro účely jejich implementace do Realizačního plánu.

Procesní analýza mimo popis stavu dle KSZ a doporučení obsahuje:

- Popis procesů řízení politik sociálního začleňování v obci,
- Popis koordinace a spolupráce útvarů obce při realizaci politik sociálního začleňování.

Výstupy a doporučení procesní analýzy jsou projednány na úrovni vedení obce, případně s určeným zástupcem obce. Cílem projednání je dosažení dohody/ konsenzu a promítnutí priorit/ doporučení do návrhu Realizačního plánu. Podkladem pro zpracování Realizačního plánu je Procesní analýza.

Zpracování procesní analýzy a její provedení je nastaveno v SAŘ upravujících postupy tvorby a implementace PSZ a RP.

6.5 PLÁN SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ, JEHO TVORBA A IMPLEMENTACE

Zpracování PSZ, jeho schválení ze strany příslušného orgánu obce a stvrzení souladu PSZ s ustanoveními Metodiky KPSV 2021+ (resp. jim podřízené dokumentace²⁴) je předpokladem pro realizaci rozvojových opatření v rámci projektů financovaných ze zdrojů OPZ+, OP IROP 2021–2027 navázaných prostřednictvím ORBAS na KPSV 2021+.

Snahou ORBAS a obcí je působit komplexně při úsilí o snižování rozsahu a závažnosti sociálního vyloučení v území.

PSZ je rozvojovým dokumentem obce a vykazuje charakter regionálního nebo místního strategického dokumentu²⁵ a jeho forma se odvíjí od plánovaných aktivit a konkrétních potřeb obcí a jejich partnerů.

PSZ je vytvořen dle Metodiky pro tvorbu PSZ a jeho vyhodnocení probíhá prostřednictvím nástroje monitoring PSZ (v rámci SAŘ). Obvykle jde o strategický dokument střednědobého charakteru s dobou platnosti 4–6 let.

Rozsah a úroveň zpracování zohledňuje zejména:

- potřeby zefektivnění přípravné fáze při spolupráci s důrazem na rychlou reakci na zjištěné problémy a zvyšování absorpční kapacity obcí a jejich partnerů;
- zohlednění vývoje řízení a koordinace v obcích (tj. existence vhodné strategické dokumentace, plánů, podmínky a potřeby daných obcí a svazků obcí). Předpokladem pro tvorbu PSZ je zpracování situační analýzy.

K implementaci PSZ dochází naplňováním stanovených cílů prostřednictvím realizace definovaných opatření jednotlivými gestory-aktéry²⁶. Každé opatření (aktivita) je specifikováno především z hlediska odpovědnosti, rozsahu a zdrojů financování, harmonogramu a indikátorů (vstupních a výstupních).

Cíle a opatření zahrnuté v PSZ jsou realizovány prostřednictvím kombinace finančních zdrojů, zejména:

- prostřednictvím projektů **finančních mechanismů** fondů EU napojených na **KSPV 2021 +** v souladu s Metodikou projektového poradenství;
- prostřednictvím **dalších dostupných dotačních prostředků a dalších externích zdrojů**;
- **prostřednictvím rozpočtu obce**;
- prostřednictvím vlastních zdrojů realizátora, v rámci běžných či provozních výdajů, příp. **bez přímých nákladů** na realizaci daného opatření.

²⁴ Interní akty řízení zajišťující naplňování Metodiky KSPV 2021+

²⁵ Příp. jeho prováděcí části

²⁶ Těmito aktéry mohou být např.: obce, zřizované organizace, kraje, subjekty zahrnuté v lokálním partnerství

V rámci implementace PSZ realizuje ORBAS expertní činnosti (viz kap. 3.2.), především formou:

- analytické a výzkumné podpory
- odborné a metodické podpory v rámci jednotlivých modulů;
- podpory participace obyvatel

Implementace PSZ probíhá se zapojením participativních postupů dle Metodiky participace v závislosti na sjednání specifických podmínek spolupráce (obligatorní či fakultativní rozsah činností).

Zpracování a implementace PSZ je nastavena v SAŘ upravujících postupy tvorby a implementace PSZ a RP.

6.6 REALIZAČNÍ PLÁN, JEHO TVORBA A IMPLEMENTACE

Realizační plán (RP) je základním dokumentem konkretizujícím obsah a rozsah spolupráce obce s ORBAS. Jeho zpracování, schválení Radou obce a ředitelem ORBAS a naplňování obcí za aktivní podpory ORBAS je zásadní podmínkou spolupráce.

Realizační plán je zpravidla zpracován souběžně se zpracováním Plánu sociálního začleňování nejdříve v průběhu prvních 12 měsíců spolupráce obcí a ORBAS a následně implementován souběžně s dalšími opatřeními PSZ (RP může být zpracován ještě před schválením PSZ).

Realizační plán ukotvuje opatření a nástroje, jejichž nositelem je obec a které řídí prostřednictvím samosprávných orgánů nebo svého úřadu. Jedná se zpravidla o systémová opatření či procesní nástroje, jež jsou v optimálním případě postupně integrovány do postupů řízení obce a jejího úřadu a mají odpovědné řešitele na úrovni orgánů obce, útvarů úřadu nebo konkrétních pověřených pracovníků.

Realizační plán je dvoustranný dokument ORBAS a obce a je sjednáván zpravidla na 24 měsíců.

Realizační plán zahrnuje ta opatření (nástroje, procesy, postupy), jejichž implementace je v samostatné kompetenci obce a která realizují pracovníci či orgány obce.

RP dále zahrnuje závazky ORBAS i obce při implementaci jednotlivých opatření, odpovědnosti a časový harmonogram. RP je vytvořen dle Metodiky tvorby RP a jeho vyhodnocení probíhá prostřednictvím nástroje Kritéria sociálního začleňování.

K tvorbě a implementaci PSZ i RP jsou využívány tzv. moduly odborné podpory (viz dále).

Předpokladem pro tvorbu RP je zpracování procesní analýzy.

Realizační plán je implementován prostřednictvím nastavování, implementace a vyhodnocování funkčnosti nástrojů, opatření, postupů a procesů obce, které realizuje obec za odborné podpory ORBAS.

Cíle RP jsou realizovány prostřednictvím kapacit obcí, přičemž mohou být využity též externí zdroje včetně finančních mechanismů fondů EU napojených na KPSV 2021+.

V rámci implementace RP poskytuje ORBAS expertní činnosti (viz kap. 3.2.), především formou odborné a metodické podpory v rámci jednotlivých modulů.

Postup implementace Realizačního plánu je zpracován v SAŘ.

Zpracování a implementace RP je nastaveno v SAŘ upravujících postupy tvorby a implementace PSZ a RP.

6.7 VYHODNOCOVÁNÍ SPOLUPRÁCE A VYHODNOCOVÁNÍ A EVALUACE ČINNOSTI ORBAS

Pro vyhodnocování spolupráce a činnosti ORBAS jsou využívány tyto nástroje:

- 1) Monitoring PSZ
- 2) Kritéria SZ
- 3) Evaluace (procesní a dopadová)
- 4) Vyhodnocování účelnosti spolupráce

6.7.1 Monitoring dopadů PSZ

Monitoring je pravidelný, opakující se sběr dat a informací o realizaci opatření plánů sociálního začleňování. Je strukturován do několika fází, jež se odvíjejí od účinnosti schváleného plánu sociálního začleňování.

Smyslem monitoringu je sledovat:

- zda jsou naplňovány cíle plánů sociálního začleňování
 - o naplňování výsledkových indikátorů (především specifických) cílů (pokud jsou v PSZ konkrétně a měřitelně definovány)
- zda jsou realizována všechna opatření plánů sociálního začleňování (dále „PSZ“)
 - o naplňování výstupových indikátorů opatření (pokud jsou v PSZ konkrétně a měřitelně definovány)

Monitoring dopadů PSZ sleduje realizaci opatření:

- realizovaných prostřednictvím výzev fondů EU vázaných na KPSV 2021+
- realizovaných prostřednictvím dalších výzev evropských fondů
- realizovaných vlastními či jinými národními zdroji

Monitoring dopadů PSZ přináší pravidelné informace o plnění PSZ a jejich bezprostředních dopadech na SV osoby. Tyto výstupy jsou využity při:

- vyhodnocení plnění PSZ
- revizi, tvorbě nového PSZ
- vyhodnocení účelnosti spolupráce
- vyhodnocování a nastavování finančních mechanismů fondů EU vázaných na KPSV 2021+

Monitoring PSZ je prováděn každoročně ve všech spolupracujících obcích, a to od roku 2023. Je tedy možné sledovat vývoj sledovaných indikátorů v obcích od počátku spolupráce.

Postupy pro realizaci monitoringu jsou nastaveny v SAŘ upravujícím metody a postupy monitoringu PSZ.

6.7.2 Kritéria SZ

Kritéria sociálního začleňování slouží k měření kvalitativní změny na úrovni procesů a nástrojů obce, dosahované prostřednictvím implementační odborné podpory ORBAS. V každé oblasti (modulu) jsou definována u jednotlivých nástrojů kritéria, která popisují funkční stav jejich implementace. Kritéria SZ jsou členěna dle jednotlivých modulů (viz dále). Každé kritérium je tvořeno dílčími ukazateli, které vyjadřují míru implementace nástroje (procesu, postupu) ve strukturách obce. Kritéria SZ slouží:

- k vyhodnocování naplňování RP,
- k revizi či tvorbě nového RP,
- k vyhodnocení účelnosti spolupráce,
- k dalšímu rozvoji modulů.

Kritéria jsou rozpracována ve formě check-listu, který umožňuje strukturované sledování rozsahu implementace nástrojů, a to před, v průběhu a na konci jejich implementace podle PSZ a RP. Slouží k reflexi/ záznamu kvalitativního posunu dosaženého obcí prostřednictvím odborné podpory ORBAS při implementaci nástroje(ů)/ procesů modulu.

Postupy nastavování a vyhodnocování Kritérií SZ jsou nastaveny v SAŘ upravujícím metody a postupy vyhodnocování RP prostřednictvím Kritérií SZ.

6.7.3 Evaluce – procesní a dopadová

Evaluce bude mít procesní a dopadový charakter a bude propojena s monitoringem dopadu ORBAS, pravidelně opakujícím se sběrem informací, vyhodnocením RP a přehledu opatření PSZ. Evaluce dopadů tvoří fakultativní činnost v rámci intervence ve spolupracujících obcích. Dopadová evaluce sleduje zj.:

- kauzální souvislosti implementace PSZ (a RP) a změny sociální situace obyvatel v obci
- dopady konkrétních systémových opatření realizovaných v rámci RP (či PSZ) na definovanou CS
- komparaci dopadů realizovaných opatření (zejména systémových změn) v různých způsobech řešení a v různých obcích

Výstupy evaluce dopadů jsou využity při:

- koncepci rozvoje KPSV 2021+ jako celku,
- úpravě a dalšímu rozvoji modulů,
- vyhodnocování a nastavování finančních mechanismů fondů EU vázaných na KPSV 2021+.

Evaluce budou chronologicky navazovat na zjištění vstupních analýz a tematických výzkumů.

Postupy dopadové evaluce jsou nastaveny v SAŘ zahrnujícím evaluační manuál.

6.7.4 Vyhodnocování účelnosti spolupráce

Jde o každoroční proces, v jehož rámci dojde k vyhodnocení:

- plnění všeobecných a specifických podmínek spolupráce,
- potřebnosti spolupráce (zatížení soc. vyloučením, kapacity obce pro řídicí a pro realizační činnosti),
- předpokladů pro realizaci komplexních opatření (rozsahu již realizované podpory a tematického zaměření, potenciálu v dalších oblastech, deklarovaného záměru obce alokovat vlastní prostředky a kapacity).

Pravidelně, po každých dvou letech spolupráce, je na základě strukturovaného vyhodnocení spolupráce rozhodováno o účelnosti pokračování spolupráce, a to na základě kritérií, jež jsou podkladem pro jednání mezi vedením obce a ORBAS. Souhrnnou zprávu o implementaci RP a PSZ předkládá obec k projednání radě.

V rámci vyhodnocení účelnosti spolupráce dojde k ukončení spolupráce v režimu KPSV (s případným přestupem do režimu poradenství) u obcí, které:

- neplní závazky uvedené v podmínkách spolupráce,
- mají již vybudovány kapacity a kompetence pro samostatné zvládnutí rozsahu a dopadů SV na svém území (úspěšné spolupráce),
- již nejeví potřebnou iniciativu při samostatném řízení politik SZ (nízká perspektiva dopadů spolupráce).

Kritéria pro vyhodnocení účelnosti spolupráce:

- Rozsah sociálního vyloučení (index SV, koncentrace SV obyvatel, koncentrace socio-ekonomických zátěží obyvatel)
- Předpoklady pro samostatné řízení politik SZ obce (dosavadní spolupráce, kapacity a zkušenosti obce, rozsah zavedených nástrojů a postupů pro řízení politik SZ)
- Realizační kapacita obce (kapacity výkonných pracovníků, plnění PSZ a RP)
- Potřebnost a priority další spolupráce (dosud nenaplněné cíle a opatření, nové potřeby na území obce, zvýšení intenzity a efektivity zavedených opatření)
- Potenciál spolupráce (motivace obce ke spolupráci)

Na základě vyhodnocení kritérií se obce zařazují do kategorií:

- A. Aktivní obec – obec se zavedenými nástroji a procesy SZ, pravděpodobně bez potřeby další intenzivní podpory od ORBAS
- B. Potenciál – jde o obec, která nemá vybudovány potřebné postupy, procesy a nástroje řízení politik SZ a zároveň i v praxi projevuje vůli je zavádět
- C. Inovace – jde o kompetentní a samostatnou obec s předpokladem implementace pokročilých nástrojů a postupů SZ
- D. Limity – jde o obec s malými kapacitami pro řízení politik SZ a omezenou možností zavádět nástroje SZ
- E. Stagnace – jde o obec, kde schází motivace a kapacity k další spolupráci a rozvoji politik SZ

Zařazení obce do kategorie (viz výše) nastavuje výchozí pozici pro jednání v obci a spoluurčuje délku spolupráce. V rámci kategorie A a E je předpoklad pro ukončení spolupráce v nejbližších měsících, naopak v kategoriích B a C lze předpokládat delší spolupráci (déle než jeden plánovací cyklus PSZ).

Vyhodnocování účelnosti spolupráce včetně postupů pro tzv. pasportizaci²⁷ obcí je nastaveno v rámci SAŘ.

Projednání vyhodnocování spolupráce ORBAS s obcemi probíhá na základě výstupů z monitoringu, kritérií, evaluace a pasportizace také na jednání Monitorovacího výboru, a to zpravidla 1x za rok.

6.8 PŘECHOD MEZI SPOLUPRACÍ V RÁMCI KPSV 2021+ A MIMO KPSV 2021+

Spolupráce mimo KPSV 2021+ => spolupráce v rámci KPSV 2021+

Obce spolupracující formou poradenství mohou do spolupráce v rámci KPSV 2021+ přejít pouze prostřednictvím podání přihlášky ke spolupráci v rámci KPSV 2021+, absolvováním jednání o spolupráci a rozhodnutí HK.

Spolupráce v rámci KPSV 2021+ => Spolupráce mimo KPSV 2021+

Obce spolupracující v rámci KPSV 2021+ mohou přejít do spolupráce formou poradenství po vypořádání vzájemných závazků vyplývajících z aktuálního MoS či další dokumentace (PSZ, RP). Jedná se o dvoustranný akt, tzn. záměr jedné ze stran vyžaduje souhlasné stanovisko strany druhé.

6.9 UKONČENÍ SPOLUPRÁCE

Ukončení spolupráce je možné v těchto případech:

- a) obec jednostranně rozhodne o ukončení spolupráce (tj. ukončení platnosti Memoranda a všech závazků z toho vyplývajících);
- b) ORBAS jednostranně rozhodne o ukončení spolupráce na základě vyhodnocení neúčelnosti pokračování spolupráce v režimu KPSV 2021+ (tj. ukončení platnosti Memoranda a všech závazků z toho vyplývajících);
- c) Hodnotící komise na návrh ORBAS rozhodne o ukončení spolupráce (tj. ukončení platnosti Memoranda a všech závazků z toho vyplývajících) v případě neplnění základních podmínek spolupráce ze strany obce; ORBAS může návrh na ukončení spolupráce předložit rovněž v případě, kdy dojde k porušení principů spolupráce deklarovaných v Memorandu o spolupráci;
- d) Dohodou ORBAS a obce o ukončení spolupráce (tj. ukončení platnosti Memoranda a všech závazků z toho vyplývajících) v režimu KPSV 2021+ (po ukončení spolupráce

²⁷ Pasportizace je soubor kvantitativních informací o obcích a průběhu jejich spolupráce s ORBAS, na tomto základě ORBAS indikuje rozsah podmínek pro sjednávání spolupráce.

v režimu KPSV 2021+) je možné při shodě obou stran pokračovat ve spolupráci v režimu poradenství (mimo KPSV 2021+)).

Výpovědní doba u jednostranného ukončení spolupráce činí 2 měsíce od doručení rozhodnutí druhé straně, není-li oboustranně dohodnuto jinak.

6.10 SPECIFIKA SPOLUPRÁCE V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

V oblasti inkluzivního vzdělávání probíhá strategické plánování na úrovni MAP. V případě navázané spolupráce se ORBAS zapojuje do činnosti příslušného MAP, a to zejména prostřednictvím přípravy návrhů rozvojových opatření, odbornou, metodickou, vzdělávací a komunikační podporou činnosti MAP.

Zapojení MAP do spolupráce

Zapojení MAP do KPSV 2021+ v oblasti inkluzivního vzdělávání probíhá na základě přihlášení se projektu MAP ke KPSV 2021+. MAP přikládá ke své projektové žádosti v rámci příslušné výzvy²⁸ přílohu Potvrzení o spolupráci MAP s MMR v KPSV 2021+.

ORBAS žadateli potvrzení vydá v případě, že se na jeho území nachází obec s platným Memorandem o spolupráci uzavřeným mezi obcí a ORBAS.

Nastavení podpory a spolupráce

ORBAS v rámci daného MAP aktivně participuje na přípravě a realizaci témat v oblasti rovných příležitostí a inkluzivního vzdělávání (účastí v relevantních pracovních skupinách, připomínkováním strategických rámců a akčních plánů a dalšími konzultacemi).

Obec nebo MAS (jako žadatel/ příjemce v OP JAK) a další partneři ve spolupráci s ORBAS připravují podklady k zahrnutí do materiálů MAP či jejich aktualizace. Tato opatření a plány jsou nastavovány v rámci působnosti MAP (schvaluje je Řídící výbor MAP, jehož povinným členem je i zástupce ORBAS). Tímto není dotčena realizace dílčích opatření podporujících inkluzivní opatření např. v oblasti identifikace žáků se SZ, předškolního vzdělávání, předčasných odchodů ze vzdělávání apod.

Projekty MAP spolupracující s ORBAS v rámci výzvy OP JAK č. 02_23_017 jsou realizovány v rámci specifického cíle 2.4 (Prosazovat socioekonomickou integraci marginalizovaných komunit, jako jsou Romové) a získaly finanční bonifikaci ve výši 10 % vypočítané z částky na všechny zapojené školy v daném území.

Zapojení obcí do spolupráce

V rámci projektu Desegregace vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním²⁹ jsou podporovány konkrétní vybrané obce se SVL při realizaci desegregačních a systémových inkluzivních opatření ve vzdělávací soustavě v obci/ lokalitě. Dalším přínosem bude vznik konkrétních desegregačních plánů či zavedení konkrétních opatření na zvyšování kvality a spravedlivosti ve vzdělávání ve vybraných obcích.

Postup poskytování odborné podpory zapojeným MAP ve vzdělávání je nastaven v SAŘ upravujícím metody a postupy v oblasti podpory rovných příležitostí ve vzdělávání v rámci MAP.

²⁸ V letech 2024–2025 jde o výzvu OP JAK č. 02_23_017 Akční plánování v území – MAP. V roce 2025 je plánováno vyhlášení navazující výzvy Akční plánování v území – MAP II s možností realizace aktivit do 31. 8. 2025.

²⁹ Projekt realizovaný v rámci výzvy OP JAK č. 02_23_018 Akční plánování v území – IDZ.

Seznam zkratek

AK – Asociace krajů České republiky
CLLD – Community Lead Local Development (Komunitně vedený místní rozvoj)
CS – cílová skupina
ČR – Česká republika
DF – determinující faktory
EK – Evropská komise
ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy
EU – Evropská unie
HK MMR – Hodnotící komise Ministerstva pro místní rozvoj
IDZ – implementace dlouhodobého záměru
IROP – Integrovaný regionální operační program
ITI – Integrated Territorial Investment (Integrované teritoriální investice)
IZO – identifikační znak organizace
JNR – Jednotný národní rámec
KPSS – Komunitní plánování sociálních služeb
KPSV 2021+ - Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení po r. 2021 (2021–2027)
KPSVL – Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (2014–2020)
KSZ – Kritéria sociálního začleňování
LP – Lokální partnerství
MA 21 – místní Agenda 21
MAP – Místní akční plán
MAS – Místní akční skupina
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MoS – Memorandum o spolupráci
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVA – Monitorovací výbor pro činnost ORBAS
MVČR – Ministerstvo vnitra ČR
MZČR – Ministerstvo zdravotnictví ČR
NNO – Nestátní neziskové organizace
NOK – Národní orgán pro koordinaci (MMR)
NPI ČR – Národní pedagogický institut České republiky
NPO – Národní plán obnovy
n.r. – není relevantní
OP – Operační program
OP JAK – Operační program Jan Amos Komenský
OPZ+ - Operační program Zaměstnanost plus
OP ST – Operační program Spravedlivá transformace
OPTP – Operační program Technická podpora
OP VVV Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORBAS – Odbor rozvoje bydlení a soudržnosti
ORP – obec s rozšířenou působností
OSN – Organizace spojených národů
PS – pracovní skupina
PSZ – Plán sociálního začleňování
RM – Rozhodnutí ministra
RP – Realizační plán
RSK – Regionální stálá konference

RVZRM – Rada vlády pro záležitosti romské menšiny
ŘO – řídicí orgán
SAŘ – Společné akty řízení
SC – specifický cíl
SF EU – Strukturální fondy Evropské unie
SMO ČR – Svaz měst a obcí České republiky
SMS ČR – Sdružení místních samospráv České republiky
SR – státní rozpočet
SV – sociální vyloučení
SVL – sociálně vyloučená lokalita
SVP – speciální vzdělávání potřeby
SZ – sociální začleňování
ÚP ČR – Úřad práce České republiky
VTOS – výkon trestu odnětí svobody

PŘEHLED HLAVNÍCH ZMĚN KOMPLEXNÍ 1. REVIZE METODIKY KPSV 2021+ (KVĚTEN 2025)

Kapitoly 1 a 2

- upřesnění formulací ve vazbě na usnesení vlády ze dne 28. 8. 2024 č. 580
- proměna struktury dokumentace, zjednodušení Metodiky bez členění na obecnou a specifickou část, vazba na vnitřní akty řízení MMR

Odůvodnění:

Z důvodu přijetí uvedeného usnesení došlo k úpravě textací týkajících se činnosti ORBAS a spolupráce s ostatními resorty.

Dále došlo ke zjednodušení struktury Metodiky. Specifická část byla nahrazena z části kapitolou 6 Metodiky a z části vnitřními akty řízení MMR.

Důvodem bylo vytvoření nového intervenčního schématu ve spolupráci s MPSV, které umožňuje přesnější vymezení spolupráce mezi ORBAS a obcemi, a to včetně jejího vyhodnocení. To vyžaduje nové nastavení metodického prostředí. Metodika tak udává celkový rámec KPSV 2021+, popisuje roli jednotlivých aktérů. Samotné jednotlivé procesy je však nezbytné ošetřit zvláštními metodickými dokumenty, které jsou zpracovávány v rámci interních předpisů MMR (ORBAS), jelikož jejich rozsah již není možné zahrnout do jedné metodiky.

Kapitola 3

- odstraněna kapitola Kritéria pro výběr obcí do spolupráce

Odůvodnění:

Vzhledem k úkolům ORBAS došlo ke změně procesu výběru obcí do spolupráce. Obce do spolupráce jsou vybírány prostřednictvím přímého jednání s přihlášenými obcemi tak, aby došlo k jasnému vymezení očekávání, vzájemných rolí a úkolů, které budou v následující spolupráci plněny.

Kapitola 4 – nově 3

- zásadní rozšíření kapitoly věnované poradenství (3.1.2.)
- rozšíření popisu poskytované podpory ze strany ORBAS (3.2.)

Odůvodnění:

Došlo k rozšíření popisu podpory poskytované v režimu poradenství, které získalo zejména na základě ustanovení výzvy OPZ+ č. 004 významný podíl na činnosti ORBAS.

Dále byl významně rozšířen popis podpory poskytované v rámci spolupráce mezi ORBAS a obcemi, který specifikuje analytickou a odbornou podporu a také podporu v rámci participačních aktivit.

Kapitola 4 (nově)

- doplněna kapitola Podmínky spolupráce

Odůvodnění:

Zcela nová kapitola definuje druhy i jednotlivé podmínky spolupráce. Tyto podmínky je nezbytné definovat, nastavovat a ověřovat v rámci sjednávání, průběhu a vyhodnocování spolupráce.

Kapitola 6 (nově)

- doplněno nově celé intervenční schéma implementace KPSV 2021+ (v kombinaci s vnitřními akty řízení MMR nahrazuje Specifickou část Metodiky)

Odůvodnění:

Viz změny v kapitole 1 a 2

Účinnost změn Metodiky nastává dnem podpisu Rozhodnutí ministra pro místní rozvoj.

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

Česká republika – Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor rozvoje bydlení a soudržnosti,

se sídlem: Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

IČO: 66002222

zastoupený

(dále jen „ORBAS“)

a

Obec/město

se sídlem:

IČO:

zastoupena

(dále jen „obec“)

- s ohledem na společné úsilí o zajištění rovného a spravedlivého zacházení a rovných příležitostí pro všechny obyvatele obce a přesvědčení,
- potřebnosti aktivní spolupráce veřejné správy ke zlepšení situace sociálně vyloučených obyvatel a obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a ke zlepšení soužití mezi všemi obyvateli obce,
- potřebnosti pravidelně mapovat a vyhodnocovat podmínky a situaci sociálně vyloučených a ohrožených obyvatel obce a bariéry, které jim brání v začlenění do běžného života,
- potřebě realizovat systémová opatření a zavádět potřebné procesy a postupy politik sociálního začleňování do běžného fungování obce a jejího úřadu,
- potřebnosti zavádění a zlepšování nástrojů strategického plánování a řízení, jejichž cílem je snižování a eliminace sociálního vyloučení na místní úrovni,
- nutnosti otevřeně a aktivně komunikovat integrační opatření, a to se všemi obyvateli obce,
- nutnosti rozvíjet participaci sociálně vyloučených a ohrožených skupin obyvatel na realizaci rozvojových opatření a jejich aktivizaci,
- a na základě cílů a prostředků k jejich dosažení, které jsou uvedeny v Metodice Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+, v platném a účinném znění

uzavírají toto Memorandum o spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ (dále jen „Memorandum“).

Článek I. Východiska spolupráce

1. Uzavření Memoranda vytváří prostor pro úzkou spolupráci a koordinaci obou stran při zavádění a zlepšování nástrojů strategického plánování a řízení v oblasti sociálního začleňování.
2. Spolupráce je založena na zásadě dobrovolnosti. Autonomie obou stran při uplatňování strategií zaměřených na sociální začleňování a kvalitní a inkluzivní vzdělávání není tímto Memorandem dotčena.
3. Spolupráce se řídí Metodikou Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ (dále jen „Metodika“). Metodika je v platném a účinném znění vč. příloh dostupná na www.socialni-zaclenovani.cz. V průběhu spolupráce může dojít k úpravám Metodiky, v tom případě bude obec s těmito úpravami seznámena, pokud se dotýkají spolupráce stran, a spolupráce se bude od účinnosti úprav řídit upravenou Metodikou.

Článek II. Obecný cíl spolupráce

1. Obecným cílem spolupráce je prevence a snížení rozsahu sociálního vyloučení v území a zlepšení soužití mezi všemi obyvateli obce.

Článek III. Zásady spolupráce a principy součinnosti

1. Obě strany budou využívat k dosažení společného cíle dostupných nástrojů, které vyplývají z jejich působnosti a jsou v souladu s právním řádem České republiky.
2. Ve prospěch naplňování cíle spolupráce si budou zástupci obou stran poskytovat maximální součinnost. Na straně obce se bude spolupráci věnovat její vedení, další představitelé volených orgánů a zaměstnanci obce, případně členové tematicky dotčených komisí a výborů. Na straně ORBAS se bude spolupráci věnovat její vedení, metodici, konzultanti a odborní pracovníci ORBAS.
3. Obě strany si budou vzájemně poskytovat data, podklady a relevantní poznatky, které se týkají problematiky sociálního vyloučení, například výzkumy, strategické plány, informace o jejich plnění a odborné studie, jakož i další obdobné zdroje.
4. Obě strany budou formou výměny informací, vzájemných konzultací, činnosti pracovních skupin a realizace odborných seminářů hledat společná stanoviska, cíle a postupy k jejich naplnění.
5. Obě strany budou vyvíjet úsilí a vynakládat přiměřené prostředky k naplňování a vyhodnocování společných cílů.
6. Obec se zavazuje, že v průběhu spolupráce s ORBAS bude dbát o prointegrační nastavení svých politik. O prointegračním procesu bude obec referovat v médiích pravidelně a korektně. Vzájemné soužití, respekt a tolerance budou základem veřejných prezentací. Praktické segregační postupy nebo rasistická či xenofobní vyjádření ze strany vedení obce jsou pro ORBAS důvodem pro ukončení vzájemné spolupráce.
7. Obě strany budou součinné v tématu sociálního vyloučení a sociálního začleňování, zejména při tvorbě a naplňování Plánu sociálního začleňování a Realizačního plánu v rozsahu stanovených odpovědností.

Článek IV.

Podmínky spolupráce

1. Základní podmínky spolupráce tvoří:
 - a. Hodnota indexu sociálního vyloučení 8 a vyšší
 - b. Platné memorandum o spolupráci
 - c. Platný Plán sociálního začleňování
 - d. Platný Realizační plán
2. Deklaratorní podmínky spolupráce tvoří závazky zahrnuté v preambuli tohoto memoranda. Plnění deklaratorních podmínek spolupráce dále upravuje Metodika KPSV 2021+ a jejich plnění je závazné po celou dobu spolupráce.
3. V rámci spolupráce jsou sjednány specifické podmínky spolupráce, které se stávají závaznými pro obě strany jejich stvrzením v Realizačním plánu.
4. Obě strany deklarují prioritní potřebu zaměřit pozornost na řešení (problému, který tvoří determinující faktor SV).
5. Obě strany se zaměří na zavádění pokročilých nástrojů řízení politik sociálního začleňování včetně postupů zjišťování potřeb, sběru a využití dat, řízení a koordinace místní sítě služeb a strategického řízení (v případě vybraných obcí pro spolupráci v procesním modulu).
6. Obě strany se zaměří na vytváření systematických postupů při zajišťování participace veřejnosti včetně sociálně vyloučených a ohrožených osob na tvorbě, implementaci a vyhodnocování politik sociálního začleňování.

Článek V.

Průběh spolupráce

1. V rámci spolupráce je zřízeno lokální partnerství jako expertní poradní orgán, který poskytuje obci odbornou podporu v oblasti sociálního začleňování. Lokální partnerství projednává klíčové výstupy spolupráce, podporuje koordinaci činností stran memoranda a dalších aktérů sociálního začleňování v obci a vydává odborná doporučení formou stanovisek. Obec se ve spolupráci s ORBAS zavazuje organizačně zajistit a vést jednání lokálního partnerství.
2. V rámci prvního roku spolupráce je zpracován Plán sociálního začleňování a Realizační plán, nejpozději do 12 měsíců od podpisu tohoto memoranda.
3. V rámci Realizačního plánu je sjednán konkrétní předmět, rozsah a výstupy spolupráce, časový harmonogram realizace jednotlivých aktivit Realizačního plánu a také role jeho stran. Schválení Realizačního plánu je dvoustranný akt vyžadující souhlas obou stran.
4. V rámci Plánu sociálního začleňování jsou s lokálními partnery definovány a sjednány cíle a připravena integrační opatření, a to ve vazbě na výstupy situační analýzy. Schválení Plánu sociálního začleňování je jednostranný akt realizovaný zastupitelstvem obce vyžadující vydání potvrzení ORBAS o souladu plánu s ustanoveními metodiky KPSV 2021+ (případně jí podřízenými akty řízení).
5. ORBAS provádí každoročně vyhodnocení účelnosti spolupráce, na základě výstupů tohoto vyhodnocení ORBAS přistupuje k dalšímu nastavení spolupráce, přičemž je možné i ukončení spolupráce.
6. Strany se dohodly na realizaci ex ante zakázky spočívající v.....

Článek VI.

Doba spolupráce

1. Spolupráce se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Spolupráce může být ukončena předčasně dohodou stran nebo jednostrannou výpovědí.
3. Výpovědní doba je dva měsíce od doručení výpovědi druhé straně, pokud se strany nedohodnou jinak.
4. Ze strany ORBAS bude důvodem pro vypovězení spolupráce mimo jiné, pokud nebude spolupráce vyhodnocena jako účelná. V případě, že bude spolupráce vyhodnocena jako účelná, bude mezi stranami sjednán Realizační plán na další období. Nesjednání tohoto Realizačního plánu bude pro ORBAS důvodem pro ukončení spolupráce.
5. Ze strany ORBAS bude důvodem pro vypovězení spolupráce mimo jiné, pokud obec přestane naplňovat základní a deklaratorní podmínky spolupráce dle ustanovení Metodiky KPSV 2021+.
6. Spolupráci lze vypovědět i z jiných než zde uvedených důvodů.

Článek VII.

Ustanovení společná a závěrečná

1. uzavření tohoto Memoranda rozhodlo zastupitelstvo obce usnesením
.....
2. Se vzájemně poskytnutými informacemi budou obě strany nakládat v souladu s platnými právními předpisy a způsobem, který nebude na újmu druhé straně.
3. Změny tohoto Memoranda je možné provádět jen se souhlasem obou stran, a to pouze formou písemných, postupně číslovaných dodatků.
4. Z Memoranda nevyplývají žádné finanční závazky mezi stranami. Žádné závazky z Memoranda nejsou soudně vymahatelné.
5. Memorandum o spolupráci mezi stranami ze dne XX.XX.XXXX se tímto ruší ke dni YY. YY. 2026.
6. Memorandum je sepsáno elektronicky.
7. Memorandum nabývá účinnosti dnem podpisu obou stran.

V Praze dne

V dne

.....
Ředitel odboru

Odbor rozvoje bydlení a soudržnosti
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

.....
(Funkce zástupce obce)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj